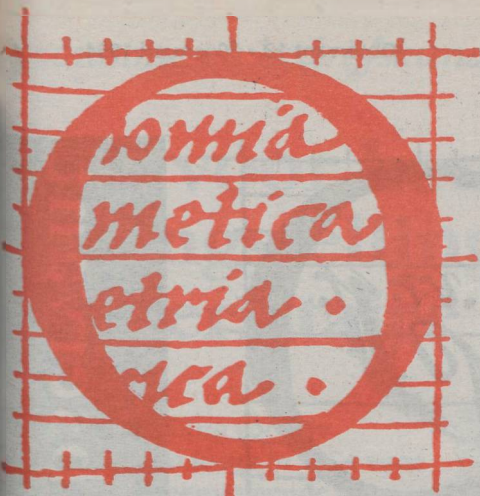

Observant 19

Jaargang 14, 20 januari 1994

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

Niemand wordt ontslagen, beloofde Karl Dittrich aan een feestzaal vol bange, boze en argwanende medewerkers van de algemene diensten. Het kan wel zijn dat je met een geboortekrik uit de warme baarmoeder van de dienst personeel en organisatie (P&O) of financieel-economische dienst wordt gerukt en op het koude aankleedkussen van de faculteiten belandt. Het heet dan wel geen *reorganisatie*, maar volgens tegenstanders is het dat wel. *Nieuwe organisatie* heet het in RL-jargon. Meer jargon dit nummer: *bewust belonen* is volgens sceptici hetzelfde als geldstraffen voor luie werknemers. Dat is niet zo, legt P&O uit. Nog een: *School of Public Health*, synoniem voor één student die nog niet eens het collegegeld van 4500 dollar kan betalen. De laatste: *decentralisatie*, een veelgebruikt instrument om een functie uit te hollen, zoals die van de studentendecaan.

In rotten van vier luisterende professoren tijdens de diesviering in de Sint Janskerk (foto Nelis Tutkey)

VSNU stelt gedragscode voor

Bijklussen afhankelijk van toestemming

Zonder toestemming van de universiteit is het hoogleraren en andere docenten verboden nevenwerkzaamheden te verrichten die in verband staan met hun werk. Elke activiteit moet worden gemeld en beoordeeld op mogelijke verstoring van de universitaire taak.

Dat is het belangrijkste onderdeel uit de gedragscode die een adviescommissie heeft voorgesteld aan de gezamenlijke universiteiten, verenigd in de VSNU. Staatssecretaris Cohen had de VSNU in oktober gevraagd „elementen” voor een gedragscode aan te dragen, nadat de commissie-Zeevalking vorig jaar augustus had geconstateerd dat er sprake was van een grote diversiteit aan regels. Aan enkele universiteiten bestond geen enkel voorschrift. In het voorstel sluit de commissie vrijwel naadloos aan op wensen en ideeën die Cohen, de fracties in de Tweede Kamer en de universiteiten zelf hebben geuit. Zo is allereerst gekozen voor een globale regeling. Universiteiten en faculteiten verschillen te veel om overal dezelfde regels te hanteren. De commissie is er daarom ook niet aan begonnen om het begrip ‘nevenwerkzaamheden’ te definiëren. In plaats daarvan stelt zij een landelijke procedure voor, die wel door alle faculteiten kan worden toegepast en een einde moet maken aan de bonte verzameling van regels die nu bestaat en soms tot onaangename situaties leidt. Tegelijkertijd laat de procedure ruimte voor een eigen invulling, aldus commissievoorzitter prof.dr.

G.M. van Veldhoven, tevens voorzitter van de Katholieke Universiteit Brabant. Allereerst dienen hoogleraren en andere docenten al hun nevenactiviteiten te melden, tenzij evident is dat deze niets met hun universitaire werk te maken hebben. Dat laatste wordt uiteindelijk bepaald door de universiteit, die zich daarbij kan laten leiden door interne richtlijnen en bestaande gebruiken. Heeft de universiteit (faculteit, vakgroep) geen bezwaar tegen de activiteiten, dan worden vervolgens afspraken gemaakt over de tijd die iemand eraan mag besteden en over de financiële vergoeding. De afspraken moeten regelmatig worden geëvalueerd, vindt de commissie. Voorzitter Van Veldhoven verwacht dat alle betrokken partijen zullen instemmen met de code. „Ons voorstel biedt ruimte voor eigen, toegespitste regelingen, maar verhindert dat er verschillende soorten regelingen komen. Het zal in elk geval overzichtelijker worden.” De kwestie van de nevenwerkzaamheden werd eind 1992 op politiek niveau aangezwengeld door VVD-kamerlid Franssen. Hij

eiste van minister Ritzen opheldering over het excessief ‘bijklussen’ van hoogleraren van de Rotterdam School of Management. Dergelijke affaires kunnen volgens Van Veldhoven nooit helemaal worden uitgesloten. Wel meent hij dat er dan sprake moet zijn van „een flagrante schending van de code”. Afgelopen zomer moest staatssecretaris In ‘t Veld reeds na acht dagen het veld ruimen vanwege de „maatvoering” (Ritzen) van zijn nevenwerkzaamheden.

HOP, Pieter Evelein

Studieadviseurs gaan decanenwerk overnemen

Een deel van de taken van het studentendecanaat mag van de commissie studentenbeleid van de universiteitsraad officieel worden overgedragen aan de facultaire studieadviseurs. Maar het beleid dat aan deze decentralisatie ten grondslag ligt, moet wel eerst op papier komen.

Afgelopen dinsdag besprak de commissie studentenbeleid de nota ‘Het studentendecanaat op een afstand bekeken’. Over één ding was de commissie het met het college van bestuur eens: de decentralisatie van de zogenaamde eerstelijns-taken (het directe contact met de student) van het studentendecanaat naar de studieadviseurs mag doorgaan. Echter alleen wanneer aan twee voorwaarden is voldaan: het

beleid dat aan de decentralisatie ten grondslag ligt moet op papier komen en de taken en bevoegdheden van zowel de studentendecanen als de facultaire studieadviseurs moeten verder worden uitgewerkt en duidelijk omschreven. Volgens enkele leden van de commissie laat deze nota namelijk alleen zien wat het studentendecanaat niet meer mag doen. Wat er nog aan taken overblijft en of er nog taken op bijvoorbeeld het gebied van beleidsvoorbereiding bijkomen voor het decanaat, wordt niet vermeld.

Dat was ook niet de opzet van dit schrijven, gaf de rector prof. dr. H. Philipsen tijdens de commissievergadering aan. Het moet volgens hem worden gezien als een nota waarin de rekening wordt opgemaakt van datgene wat in de afgelopen jaren is gegroeid. In de praktijk is er namelijk al gedecentraliseerd. De studieadviseurs voeren op dit moment al bijna alle gesprekken met studenten die studieproblemen hebben. De

oorspronkelijke taak van de studentendecanen is hierdoor behoorlijk uitgehold. Hun hulp wordt alleen nog ingeroepen wanneer de student een specialist nodig heeft op het gebied van bijvoorbeeld studiefinanciering, militaire dienstplicht of rechtspositie. Wat hun precieze taken zullen gaan worden en hoe die zich verhouden met het werk van de studieadviseurs komt in een nieuwe nota te staan die hoogstwaarschijnlijk in april zal verschijnen. Het hele takenpakket van decanen en adviseurs zal volgens het diensthoofd van studentenzaken, L. van Coppenolle, in ieder geval zo verdeeld en ingevuld worden dat het de dienstverlening aan de student ten goede komt. Van Coppenolle sluit trouwens niet uit dat de nieuwe nota aanleiding kan geven tot een reorganisatie van de dienst studentenzaken.

Riki Janssen

Ook voor komend jaar minder belangstelling verwacht voor universitaire studie

De belangstelling voor de universiteiten loopt in 1994 voor het derde opeenvolgende jaar terug. Het aantal van 28 duizend vooraanmeldingen ligt opnieuw zeven procent lager dan vorig jaar om dezelfde tijd. Alleen de Universiteit Twente telt, tegen de trend in, weer een recordaantal belangstellenden. Rotterdam en Tilburg krijgen klappen door de ingezakte belangstelling voor economie en bedrijfskunde. In Maastricht blijft het verlies beperkt tot twee procent.

TABEL VOORAANMELDINGEN JANUARI VT+DT

UNIVERSITEIT	93	94	IS
VU Amsterdam	1917	1905	-1%
KU Nijmegen	2324	2296	-1%
EU Rotterdam	2922	2288	-22%
KU Brabant	1373	1122	-18%
RL Maastricht	1815	1782	-2%
Un v Amsterdam	3088	3213	+4%
RU Leiden	2566	2607	+2%
RU Groningen	3608	3045	-16%
UU Utrecht	5178	4875	-6%
TU Delft	2463	2162	-12%
TU Eindhoven	1106	960	-13%
UT Twente	1144	1278	+12%
LU Wageningen	630	566	-10%
Totaal land	30.1	28.1	-7%

vooraanmeldingen die tot 7 januari in Groningen zijn geregistreerd. De meeste van

deze medische richtingen kennen een studentenstop, maar die staat ter discussie. En alleen dit debat al - met zijn roep om extra (tand)artsen - lijkt voor nieuwe belangstelling van studenten te zorgen.

Tegelijk blijft de interesse van studenten voor de marktsector sterk teruglopen. Economie zakt weer met twintig procent in, tot krap 2100 aanmelders. En de belangstelling voor bedrijfskunde is in twee jaar zelfs meer dan gehalveerd, tot nog geen 1300 aanmelders. Voor bedrijfskunde is die daling nog geen ramp: men kon er tot op heden niet meer dan 1400 eerstejaars toelaten. Maar de dalende belangstelling berooft de universiteiten wel van zijn 'tweedekeuzers' die na uitloting meestal bij andere studies neerstrijken.

Voor Rotterdam, Tilburg en Groningen ondervinden de gevolgen van de ingezakte belangstelling voor economie en bedrijfskunde. De vooraanmeldingen voor deze universiteiten zijn met 16 tot 22 procent gezakt. Het hardst is de klap in Rotterdam, dat zijn vooraanmeldingen in drie jaar zag halveren tot 2288. Voor de twee andere instellingen is de teruggang nog vrij nieuw; in Tilburg is het zelfs de eerste tegenvaller na een reeks goede jaren.

Ook de TU's in Delft en Eindhoven zien hun aanmeldingen verder inzakken, met 12 en 13 procent. Eindhoven hikt nu al voor het derde jaar tegen een scherpe daling aan: van 1487 aanmelders in 1991 ging het naar 960 voor het komend jaar.

Des te opmerkelijker is, voor het tweede jaar, de groeiende belangstelling voor de derde TU - in Twente. Als enige telt deze universiteit een record-aantal van 1278 vooraanmelders, 12 procent meer dan vorig jaar om deze tijd. Terwijl de groei toen nog in nieuwe opleidingen zat, haalt Twente nu ook winst bij klassiekers als werktuigbouw, elektrotechniek en technische natuurkunde - die elders inzakken. De voorlichters van de universiteit verklaren dit succes mede uit de gunstige oordelen van de Keuzegids Hoger Onderwijs over Twente.

De algemene universiteiten doen het, behalve in Groningen, in de vooraanmeldingen niet slecht. Ze kampen dit jaar wel met dalende aanmeldingen bij de talenstudies, geschiedenis en psychologie. Maar tegelijk profiteren van de belangstelling voor de medische studies en de maar beperkte teruggang bij rechten en de exacte studies. Amsterdam (UvA) en Leiden laten in de vooraanmeldingen zelfs een heel lichte groei zien. In beide gevallen volgt die op een zwak 1993; het marktaandeel van beide instellingen schommelt al enkele jaren op hetzelfde peil.

HOP, Marcel Wiegman

HOP, Frank Steenkamp

Doctorandus mag van Cohen verdwijnen

Staatssecretaris Cohen van Onderwijs heeft er niets op tegen als de doctorandus-titel wordt afgeschaft. Alleen de doctorsgraad heeft wat hem betreft werkelijke waarde, vanwege de internationale herkenbaarheid en de prestatie die ervoor moet worden geleverd.

Cohen deed zijn uitspraken gisteren in een interview met dagblad Trouw. Afschaffing van de doctorandustitel zou bijdragen aan de vermindering van het statusverschil tussen hbo en universiteiten. En dat is precies wat de staatssecretaris wil. „Het statusverschil tussen universiteit en hbo is hardnekkig, maar het heeft niets te maken met de aard van de opleidingen of de positie van afgestudeerden op de arbeidsmarkt. Een opleiding is te herkennen aan de inhoud, daar gaat het om”, aldus Cohen in het ochtendblad.

Afgelopen november toonde voorzitter Van Lieshout van de vereniging van universiteiten zich ook al een voorstander van afschaffing van de doctorandustitel. In een debat met zijn toenmalige collega Kemner van de Hbo-Raad stelde hij dat „het verschil in titel de gelijkwaardigheid van hbo en wo wegdrukt”. Kemner noemde vervolgens de situatie waarin mensen met een hbo-motivatie vanwege de doctorandustitel overstappen naar de universiteit „corrumperend en ontwrichtend”. De Hbo-Raad is het volgens een woordvoerder eens met de standpunten die Cohen nu naar voren heeft gebracht. Het is niet te verwachten dat er nog tijdens deze kabinetsperiode knopen worden doorgemaakt over een eventuele afschaffing van de doctorandustitel. Cohen zal zich er in ieder geval niet actief mee bezig houden.

HOP, Marcel Wiegman

LSVb wil meer leden leden trekken met meer service

De Landelijke Studentenvakbond (LSVb) wil zijn inkomsten vergroten door studenten meer betaalde diensten aan te bieden. Meer service kan ook meer leden trekken. Verder wil de bond een aantal betaalde medewerkers inhuren voor het verrichten van 'ondersteunende' werkzaamheden, zoals het zetten van koffie.

Volgens het jongste beleidsplan van de LSVb, dat zaterdag op de algemene ledenvergadering is vastgesteld, moet de vakbond steviger op eigen benen komen te staan. Projectsubsidies bepalen te sterk de (on)mogelijkheden. De 17 lidbonden betalen de LSVb slechts één gulden 40 per aangesloten lid. Dat zijn er nu zo'n 15.000.

Verhoging van de inkomsten is volgens bestuurslid Olaf Pots goed mogelijk door studenten meer service te bieden. De benadering van de Delftse lidbond VSSD (5500 leden) dient daarbij als voorbeeld. De VSSD boekt bijvoorbeeld veel succes met de verkoop van goedkope boeken. De LSVb denkt aan het opzetten van cursussen voor student-raadsleden, hulp bij het opzetten van onderwijs-gidsen en wellicht de exploitatie van een eigen drukkerij.

Op het bieden van concrete service om geld en leden binnen te halen rustte vroeger bij veel lidbonden een taboe. Dat is snel aan het veranderen, aldus Pots. Zo lanceerde de nieuwe ASVA-voorzitter Lennaart Booij onlangs het plan voor een boekenfonds en een klachtenlijn. De extra inkomsten van de LSVb zijn bovendien bedoeld voor de behartiging van „immateriële” studentenbelangen.

Ledenwinst kan ook worden geboekt door de eisen aan het lidmaatschap van de LSVb te verlagen. Nu is het nog zo, dat iemand slechts LSVb-lid kan zijn via een aangesloten studentenbond. In het hbo zijn die echter schaars. „Absoluut doodzonde”, oordeelt het LSVb-bestuur. Want in het hbo zijn meer dan genoeg actieve studentenraden die toenadering zoeken. Zij ontberen echter de aanwezigheid van een studentenbond. Niet alle lidbonden zijn echter even enthousiast over het voorstel van het bestuur om ook dit soort organisaties of zelfs individuele studenten toe te laten tot de LSVb.

Een beroep op 'externe geldschietters' blijft volgens het bestuur zeker noodzakelijk. Temeer daar de LSVb steeds meer activiteiten onderneemt. Vooral secundaire werkzaamheden als de post, de koffie en de schoonmaak kosten de bestuurders te veel tijd. De bond wil die graag uitbesteden en hoopt daarvoor van de overheid subsidies te ontvangen.

Maatregelen als de tempobeurs eisen voorts hun tol onder de actiefste medewerkers van het LSVb-bestuur. De coördinatoren van de zeven LSVb-werkgroepen zouden daarom recht moeten krijgen op enkele maanden auditoren-steun, aldus Pots.

HOP, Pieter Evelein

'Groei met 330 plaatsen is mogelijk'

Raad voor Volksgezondheid wil veel meer medische studenten

De Nationale Raad voor de Volksgezondheid (NRV) vindt dat er anderhalf keer zoveel nieuwe opleidingsplaatsen geneeskunde bij moeten komen als de universiteiten. De arbeidsmarkt kan volgens de Raad makkelijk een groei aan van 330 plaatsen in de komende twee jaar. De universiteiten vroegen staatssecretaris Cohen onlangs om een uitbreiding met ruim honderd studieplaatsen voor volgend jaar.

Volgens de nieuwe Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) moeten de opleidingen hun capaciteit afstemmen op de belangstelling van studenten. Bij de dure geneeskunde-opleiding zou dat tot het jaar 2000 minimaal leiden tot een verdubbeling van de huidige 1485 opleidingsplaatsen. Voor de komende twee jaar zou een uitbreiding met 330 plaatsen het gevolg zijn.

Staatssecretaris Cohen onderzoekt of er, indien nodig, een rem gezet kan worden op de groei door te kijken naar de verwachte arbeidsmarkt voor artsen. Hij heeft daarvoor advies gevraagd aan zijn collega Simons van Volksgezondheid, die op zijn beurt de NRV inschakelde.

De NRV vindt een rem voor de komende twee jaar niet nodig. Tot het jaar 2000 zouden ongeveer 2000 extra artsen nodig zijn, wat neerkomt op een gemiddelde jaarlijkse groei van 0,7 procent. Voor de jaren na 2000 verwacht de Raad zelfs dat

de behoefte aan artsen zal toenemen met één tot drie procent. Die groeiende behoefte komt onder meer door toenemende vergrijzing en pogingen om het ziekteverzuim en de arbeidsongeschiktheid terug te dringen.

Na het cursusjaar '95/'96 moet het volgens de NRV wel mogelijk worden om een arbeidsmarkt-rem te zetten op de groei van het aantal opleidingsplaatsen geneeskunde. Dat kan volgens de Raad niet op grond van de huidige WHW, zodat een wetswijziging nodig is. Staatssecretaris Simons heeft Cohen inmiddels laten weten dat hij het daarmee eens is. Over de bepleitte groei met 330 plaatsen voor de komende twee jaar zal hij binnenkort een standpunt innemen. Pas daarna neemt Cohen een beslissing over de geneeskunde-fixus voor het komende jaar.

HOP, Marcel Wiegman

Bèta's voelen zich achtergesteld bij technici

Werkgevers tonen zich ontevreden over het niveau van pas afgestudeerde bèta-werknemers. De Nederlandse bètaopleidingen stoken niet met vergelijkbare studies in het buitenland. En veel bèta-studenten doen aanzienlijk langer over hun studie dan de vier jaar die er eigenlijk voor staan.

Om aan deze drie bezwaren tegemoet te komen, moet de cursusduur met een jaar worden verlengd. Daarvoor pleiten de algemene universiteiten in een rapport dat zij deze week hebben verstuurd aan minister Ritzén en de Kamerfracties.

Het pleidooi is deze week nog eens onderstrept in een open brief in NRC Handelsblad, ondertekend door een aantal

hoogleraren in exacte disciplines. De algemene universiteiten zijn in actie gekomen nadat staatssecretaris Cohen van onderwijs medio december bekend maakte, in navolging van een advies van de ondernemerskoepel RCO, aan 25 ingenieursopleidingen een extra studiejaar - inclusief studiefinanciering - te willen toekennen. Het verschil tussen technische en algemene universiteiten wordt door een dergelijke voorkeursbehandeling te groot, zeggen nu de algemene universiteiten. Zowel voor wat betreft de kansen op de arbeidsmarkt als voor de werving van nieuwe studenten. Aanstaande maandag praat de Tweede Kamer over de cursusduurverlenging. Op de agenda staat dan het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan. De hoogleraren spreken in hun brief de wens uit dat de Tweede Kamer zowel het belang van de technische studies als dat van de natuurwetenschappen in het oog zal houden. De concurrentie

aanwakken tussen deze twee "wezenlijk met elkaar verbonden" richtingen zou "contraproductief" werken. Juist nu het doel is om meer studenten naar deze richtingen te trekken. Volgens het rapport van de algemene universiteiten maakt de arbeidsmarkt bovendien nauwelijks meer verschil tussen de doctorandus- en de ingenieurstitel. Daarentegen worden vier-jarige studies volgens de hoogleraren in het buitenland minder hoog aangeslagen.

Toch ging de meerderheid van de universiteiten, verenigd in de VSNU, in november akkoord met de 'uitzonderingsoptie', waarbij in de wet wordt vastgelegd welke opleidingen voor een langere cursusduur in aanmerking komen. Een minderheid binnen de VSNU was voorstander van 'deregulerings-optie', waarbij de universiteiten zelf de cursusduur mogen vaststellen.

U-blad, Armand Heijnen

Enquête legt kritiek op functioneringsgesprekken bloot

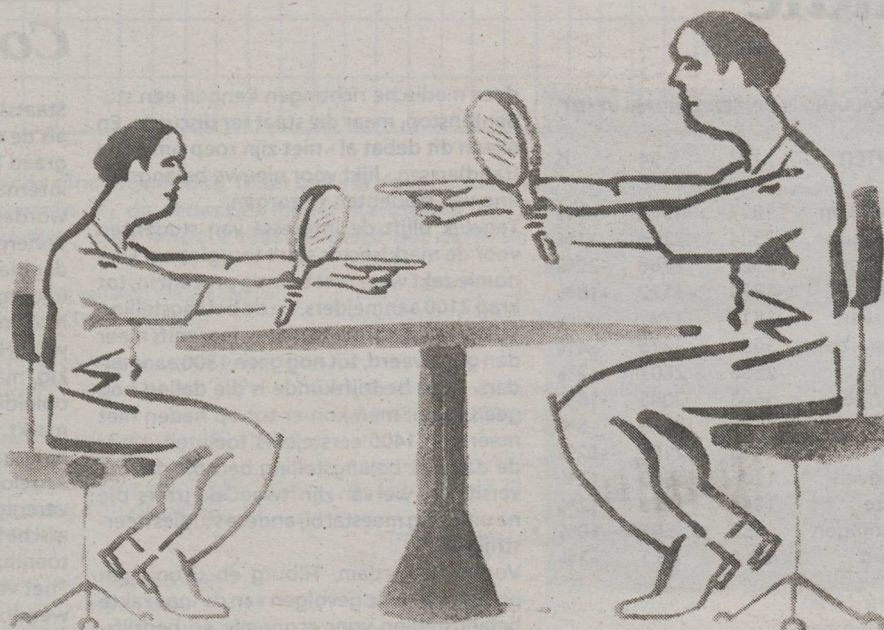
Vroeger kreeg iedere RL-medewerker automatisch een jaarlijkse salarisverhoging - 'periodiek'. Dat is sinds 1992 niet meer zo. Om te bepalen of iemand goed zijn best heeft gedaan moeten de leidinggevenden ieder jaar een functioneringsgesprek voeren met hun medewerkers.

Dat gebeurt maar in zestig procent van de gevallen, zo blijkt uit een telefonische enquête die de dienst personeel en organisatie (Pen O) van de Rijksuniversiteit Limburg heeft gehouden onder 800 medewerkers en 100 leidinggevenden. Beleidsmedewerker drs. Annelies van der Horst zegt geschrokken te zijn van dit kleine aantal, maar heeft na nadere bestudering wel een aantal oorzaken kunnen vinden. Die liggen vaak in de aard van het dienstverband: veel medewerkers werken pas kort, of slechts enkele uren per week voor de RL, en dan ook nog vaak buiten het instituut. Maar dat wil niet zeggen dat dat aantal niet hoger moet, zegt Van der Horst. Het streven is tachtig procent. Dat kan bereikt worden doordat medewerkers zelf om zo'n gesprek gaan vragen. De leidinggevende is verplicht aan dat verzoek gehoor te geven.

In 1992 werd het project *Bewust Personeelsmanagement* bij de RL gestart. De universiteit wilde graag op personeel gebied het kaf van het koren te scheiden en ontwikkelde daarvoor het voor de hand liggende instrument 'bewust belonen'. Van der Horst: "In het verleden werd er te weinig onderscheid gemaakt tussen goed en slecht functioneren. Daar rustte een taboe op. Voor de werknemer die extra zijn best deed, werkte het heel demotiverend om te zien dat zijn collega die de kantjes ervan af liep toch beloond werd met een periodiek."

Als tegenstanders riepen dat dit soort controle- en correctiemechanismen niet binnen een universitaire cultuur pasten, dan was het college er als de kippen bij om zijn ambtenaren dan maar aan te sporen tot cultuurverandering: "Het goede van een regelmatig functioneringsgesprek lijkt ons

„Je krijgt er verdorie iedere maand een mooi bedrag voor op je rekening gestort. Daar mag je toch wel eens per jaar verantwoording over afleggen?"

Tekening Geert Setola

dat het iets heel gewoons wordt. Zo nu en dan ga je eens even bij elkaar zitten om terug en vooruit te kijken. Dat doet iedereen. Het moet normaal worden dat dergelijke gesprekken worden gevoerd. Bedreiging hoeft er niet van uit te gaan", schreef collegelid dr. K. Dittich in 1991 in het personeelsblad van de RL.

Het project *bewust personeelsmanagement* past volgens het college van bestuur uitstekend in het proces van decentralisatie waarin de RL zich bevindt. Vakgroepen en diensten krijgen de instrumenten in handen om het rendement van individuele werknemers te verhogen. De medewerkers worden niet alleen door salarismaatregelen tot grootse daden gemotiveerd (er is in het afgelopen jaar slechts "een tiental" medewerkers de salarisverhoging onthouden) maar ook door beter rekening te houden met individuele klachten en wensen. Het college hoopt dat door het verplicht stellen van functionerings- en beoordelingsgesprekken bij de decentrale 'managers' (vakgroepvoorzitters, diensthoofden) een duidelijker beeld ontstaat over de juiste man of vrouw op de juiste plaats.

Een functioneringsgesprek behelst dan ook meer dan een analyse van - sec - het functioneren van de medewerker. Er moet volgens de door de RL voorgeschreven gespreksagenda onder andere gekeken worden naar werkomstandigheden en loopbaanperspectief. Aan die twee items wordt echter volgens de helft van de ondervraagden weinig aandacht besteed. Volgens Van der Horst is dat soms te wijten aan de persoonlijke beleving van de medewerker zelf: "Als hij of zij door een baas teleurgesteld wordt als het bijvoorbeeld om wensen met betrekking tot de loopbaan gaat, kan het gevoel ontstaan dat er aan dat onderwerp geen aandacht is besteed."

Van der Horst stuitte in het onderzoek op weinig scepsis bij leidinggevenden. Bijna alle zagen de zin ervan in. Bij de medewerkers ligt die score lager: 18 procent vindt het functioneringsgesprek weinig of niet zinvol. Van der Horst geeft toe dat bij een functioneringsgesprek met een timmerman de taakomschrijving meer houvast biedt dan bij een universitair docent. Een docent doceert, en dat doet hij met de spreekwoordelijke autonomie van de le-

raar. De enige houvast die een beoordelaar heeft zijn de studentevaluaties. "Mijn persoonlijke ervaring is dat die nauwelijks bij de functioneringsgesprekken worden betrokken", zegt van der Horst. "Als onderwijs wordt beoordeeld, wordt er net als bij onderzoek uitsluitend geteld: aantal tutorschappen, aantal lidmaatschappen van de planningsgroep en het aantal uren dat de docent aan onderwijs heeft besteed. Bij onderzoek straft lage kwaliteit zichzelf wel af. Maar bij onderwijs is dat niet zo."

Er wordt vaak getwijfeld aan de toegevoegde waarde van het functioneringsgesprek. Een chef en een medewerker die het goed met elkaar kunnen vinden, zouden de zaak vooraf toch al informeel beklonken hebben. Een open, communicatieve sfeer is volgens Van der Horst inderdaad vereist, "maar dat betekent nog niet dat men in zo'n gesprek ook aardig voor elkaar moet zijn." Daar tegenover hoeft de medewerker de financiële gevolgen van een toornige baas niet te vrezen. Zijn handtekening mag niet onder het verslag ontbreken en als zijn chef een salarismaatregel wil treffen moet dat uitgebreid gemotiveerd worden. Maar zo ver zal het in de meeste gevallen niet komen: "Je kan iemand een vreselijk mens vinden en toch denken: hij doet zijn werk goed."

Van der Horst juicht toe dat het college het functioneringsgesprek uit de informaliteit heeft gehaald, al was het alleen maar vanwege het feit dat los-vaste afspraken nu eens echt op papier komen te staan. Papier blijkt echter net zo geduldig als het gesproken woord. Ruim een kwart van de ondervraagde medewerkers vindt dat gemaakte afspraken niet worden nagekomen.

Een veelgehoorde opmerking is dat een functioneringsgesprek geen zin heeft 'want ik zit toch al aan mijn top'. Dat soort opmerkingen doen Annelies van der Horst pijn: "Een functioneringsgesprek dient nog wel voor meer dan alleen maar een aanvraag voor salarisverhoging. Als werknemer ben je aangenomen om je werk goed te doen. Je krijgt er verdorie iedere maand een mooi bedrag voor op je rekening gestort. Daar mag je toch wel eens per jaar verantwoording over afleggen?"

Wim Ortjens

Zakkenvullers gevraagd

De treffendste opmerking van het jaar 1993 komt wat mij betreft op het conto van een niets-vermoedende Omroep Limburg-verslaggever. In de nacht van 22 op 23 december 1993, toen het water Limburg tot aan de lippen gestegen was, deed deze man in een extra uitzending van Limburg Actueel een dramatische oproep aan het Limburgse publiek. In de buurt van Maasbracht stond een dijk op doorbreken. De maximum waterstand werd om half twee 's nachts verwacht. De plaatselijke dijk zou het naar verwachting net niet of net wel houden. Met man en macht probeerde de lokale bevolking aldus de dijk vóór het dreigende uur zo sterk mogelijk te maken. Vrachtwagens zand waren in aantocht, maar bij de dorpskerk, het logistieke centrum, was een groot gebrek aan menskracht om dat zand in de zakken te krijgen.

Om half één, een uur voor het maximum peil bereikt zou worden, en terwijl op andere plekken in Limburg de strijd tegen het water reeds verloren was, schalde de dramatische oproep door de ether: "Zakkenvullers gevraagd. Zelf schop meebrengen". De fijnzinnige ironie, symbolische betekenis zo u wilt, van deze boodschap ontging de desbetreffende verslaggever op dat moment. De ware inhoud van zijn oproep kon echter, zelfs in het heetst van de strijd tegen het wassende water, de échte Limburger niet ontgaan.

1993: het jaar van de Limburgse zakkenvullers. Milieuverontreiniging, werkloosheid (nog steeds), drugsproblematiek, sociale vernieuwing: de nood aan competente, integere bestuurders lijkt groter dan ooit. Toch beheersten niet deze problemen de Limburgse publieke discussie. In plaats daarvan rolden de koppen van corrupte,

zakkenvullende politici keer op keer, en zakte het publieke vertrouwen in de bestuurlijke gang van zaken tot een minimum.

1993: het jaar van de Limburgse zakkenvullers. In januari overstroomde de Maas reeds IJteren en Borgharen. Maar net zoals na afloop van de andere overstromingen die in die kerkdorpen plaatsvonden tijdens de afgelopen 25 jaar, werd op bestuurlijk nivo geen actie ondernomen. Toen, in de week voor de kerst, liet de Maas een duidelijke waarschuwing horen, die van Eijsden tot de Mookerhei niet mis te verstaan was. Limburg in crisis, de nood aan slagvaardigheid is groter dan ooit.

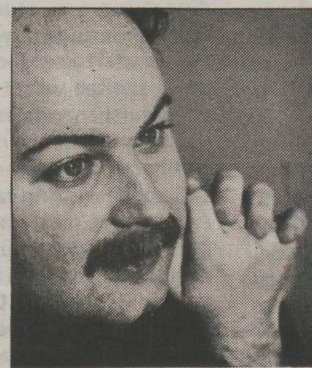
De bestuurders werden vanaf het begin van de noodstuur in het nauw gedrongen. Borgharen en IJteren vroegen hoe het mogelijk was dat voor de tweede keer in hetzelfde jaar de dorpen overstroomden, zonder dat er bij gemeente, provincie of rijkswaterstaat iemand is die bezig is met een lange termijn oplossing. Dit keer moest het half eerst letterlijk verdrinken, voor men de put wilde dempen. In het journaal mochten burgemeester Houben en de gouverneur uitleg komen geven.

Na afloop van de ramp verstomde de kritiek niet. Hoe konden bouwvergunningen worden afgegeven voor nieuwbouwwijken vlak aan de Maas? Waarom verraste het hoge water Limburg, terwijl de berichten uit België toch niet mis te verstaan waren geweest?

Het echte antwoord op de prangende vragen bleef echter

achterwege. De enige kop die rolde naar aanleiding van de krietiek was die van de Arcense burgemeester, die "als een kip zonder kop door het stadhuis zou hebben gerend". Hoe konden we immers ook verwachten dat de burgemeesters of de kersverse gouverneur ruiterlijk zouden toegeven dat ze de verkeerde zakkenvullers in huis hebben. De Maas maakte duidelijk dat het Limburgse land behoefte heeft aan zakkenvullers die hun eigen schop meebrengen, en midden in de pikzwarte en drijfnaite nacht bereid zijn te redden wat er nog over is in het Limburgse. De zakkenvullers die momenteel de gemeentehuizen en het gouvernement bevolken zijn wat dat betreft uit een ander hout gesneden.

Ik weet niet of de zakkenvullers in Maasbracht het gehaald hebben. Maar als dat het geval is geweest, zal het straks des te zuurder zijn als die andere zakkenvullers niet in staat blijken te zijn op lange termijn oplossingen aan te dragen.

Bart Verspagen

Voorlopig geen nieuwe studenten voor Maastrichtse School of Public Health

De masteropleiding van de 'Maastricht School of Public Health' ligt tijdelijk stil. De tweede lichting studenten wordt pas aangetrokken wanneer is uitgezocht waarom de eerste lichting zo klein was en bovendien zo snel afhaakte. Daarnaast wil de faculteit het curriculum beter gaan toesnijden op de wensen van de voornamelijk uit de Derde Wereld afkomstige studenten.

Gerard Korsten (links) en Evelyne de Leeuw (rechts): 'Er zijn taxatiefouten gemaakt' (foto's Franco Gori)

Zes studenten schreven zich vorig jaar in voor de nieuwe mastersopleiding gezondheidswetenschappen. Een tweejarige postdoctorale opleiding voor buitenlanders die door hun werk behoefte hebben aan een verdieping en verbreding van hun kennis van de gezondheidszorg. Zes studenten dus, terwijl de faculteit op zeker tien inschrijvingen had gerekend en eigenlijk op twintig had gehoopt. Een hoop die niet helemaal uit de lucht kwam vallen, want meer dan 120 mensen hadden vóór de nieuwe opleiding in januari 1993 begon, voorlichtingsmateriaal over de tweejarige mastersopleiding gezondheidswetenschappen bij de Maastricht School of Public Health (MSPH) aangevraagd.

Van de zes afgestudeerde buitenlanders die aan de studie begonnen, zijn er inmiddels weer vijf afgefallen. Wat voorbeelden: de een kreeg heimwee en vertrok weer naar de Nederlandse Antillen, de ander, een Surinaamse, kreeg een 'prachtbaan' in Ethiopië, en nummer drie kon het collegegeld van 4500 dollar per jaar en de kosten voor het levensonderhoud uiteindelijk niet opbrengen.

Taxatiefouten

"Achteraf is het natuurlijk makkelijk praten", geeft de kersverse coördinator van de Maastricht School of Public Health, drs. G. Korsten, meteen toe. Hij nam afgelopen maandag de taken (0,5 fte) van dr. E. de Leeuw over omdat zij zich weer gaat richten op onderwijs en onderzoek. Maar een aantal problemen die zijn gerezen had de faculteit bespaard kunnen blijven wanneer zij zichzelf, en dus de vorige coördinator De Leeuw, wat meer voorbereidingstijd had gegund. "Er zijn taxatiefouten gemaakt bij de start in 1992 omdat het toenmalige bestuur te gehaast een internationale studie wilde opzetten. En dat zonder een budget. Men wilde snel succes en dacht daardoor onvoldoende na over de toeters en bellen die aan internationalisering vastzitten." Zo ontdekte De Leeuw pas gaandeweg dat het geld, of beter het tekort aan geld voor haar studenten een struikelblok was. Geen van de zes was in staat om het collegegeld van 4500 dollar te betalen en iedereen had moeite om in de kosten van het levensonderhoud te voorzien. Hoogstwaarschijnlijk is het gebrek aan financiële middelen ook een niet te nemen drempel geweest voor het overgrote deel van de 120 belangstellenden, voornamelijk afkomstig uit de Derde Wereld en niet uit de geïndustrialiseerde landen zoals oorspronkelijk de opzet van de MSPH was. Zij beschikken zelf over onvoldoende middelen en kennen blijkbaar niet de weg naar instanties die beurzen uitkeren. Of deze conclusie klopt wordt nu uitgezocht. Verder realiseerde de faculteit zich pas na de start van de opleiding dat het voor mensen met een baan in de gezondheidszorg, kortom de doelgroep van de mastersopleiding, moeilijk, zo niet onmogelijk is om zich twee jaar lang vrij te maken.

Daarnaast kwam men nog voor andere verrassingen te staan toen de eerste studenten binnendruppelden. Er moesten bijvoorbeeld kamers voor de nieuwkomers worden gehuurd, de vreemdelingenpoli-

tie moest worden ingeschakeld voor een verblijfsvergunning en studenten met problemen moesten worden opgevangen. Wie moest dat allemaal doen? Wie anders dan De Leeuw met haar 0,5 fte en haar toegevoegde docent (todo) die eigenlijk was aangesteld om wat onderwijstaken van haar over te nemen? Hierdoor was de coördinator eigenlijk de hele dag bezig met de zogenaamde "randvoorwaarden", waardoor het inhoudelijk werk in de verdrukking kwam.

Onderschat

De faculteit heeft inmiddels geleerd dat het opzetten van een internationale opleiding niet onderschat mag worden. Voor er nu nieuwe studenten worden aangetrokken, moeten eerst de gerezen problemen zijn opgelost. Korsten gaat het voorbereidingswerk daarom nu nog eens dunnetjes overdoen. Hij is net als De Leeuw aangesteld bij de vakgroep gezondheidsethiek en wijsbegeerte maar drukt niet zoals De Leeuw op het budget van die vakgroep. Hij wordt betaald uit de centrale middelen van de faculteit en hij verwacht in de toekomst wel over een budget te kunnen beschikken.

Korsten gaat nu fondsen en andere donoren die beurzen aan buitenlanders toekennen, vragen of zij geld beschikbaar willen stellen voor toekomstige studenten van de mastersopleiding. Verder wil hij een organisatie opgezetten die zorg draagt voor de "randvoorwaarden" van de opleiding; bijvoorbeeld het verwerken van de post, de huisvesting en de aanvraag van verblijfsvergunningen. Korsten wil ook opnieuw naar de inhoud van het curriculum kijken. "De faculteit gaf zichzelf niet de tijd om na te denken over wat voor soort opleiding men eigenlijk wilde en voor wie die bestemd was. Er kwam een soort ingedikte versie van gezondheidswetenschappen, een tweejarige opleiding met een aantal differentiaties, en dat was toch wat wild." Het maakt volgens de nieuwe coördinator, van huis uit onderwijssocioloog, nogal wat uit of je voor ziekenhuismanagers uit ontwikkelingslanden of uit geïndustrialiseerde landen een curriculum maakt. Bovendien werd ook een aantal (engelstalige) blokken die in het kader van het Erasmusprogramma voor zowel Nederlandse als buitenlandse doctoraalstudenten openstaan, toegevoegd aan de mastersopleiding. "Dan krijg je de situatie dat een arts die in het land van herkomst deel uitmaakt van een project dat artsen voorbereidt op hun werk op het platteland, met een derdejaars student over gezondheidsopvoeding gaan praten. Dat kan dus niet. Je moet die mensen serieus nemen."

Vergoeding

Om te beginnen is Korsten echter van plan om de Maastricht School of Public Health

binnen de faculteit wat meer bekendheid te geven. Hij wil met een grote groep mensen gaan praten over de mastersopleiding. "Ik hoop dat er mensen zijn die er iets in zien en er aan mee willen werken." Wat hem betreft zal dat niet meer, zoals in het verleden wegens gebrek aan budget, op pro deo basis gebeuren. "Als er gewerkt wordt, moet daar een vergoeding voor komen." En er moet nog heel wat werk verzet worden voor de tweede lichting buitenlandse studenten naar Maastricht kan afreizen. Korsten verwacht de nieuwe lichting dan ook niet voor september 1995.

Of de toestroom van studenten dan zo groot zal zijn, is nog maar de vraag. Niet in de laatste plaats omdat de MSPH op dat moment hoogstwaarschijnlijk niet meer

de enige School in Nederland die een masteropleiding in de gezondheidswetenschappen voor buitenlanders verzorgt. De Netherlands School of Public Health, die twee jaar geleden niet aan Maastricht, maar aan de universiteiten van Utrecht en Rotterdam werd toegekend, is van plan om in de nabije toekomst ook een mastersopleiding voor buitenlanders te starten. Dit naast de mastersopleiding public health voor Nederlandse afgestudeerden die afgelopen september met vijftien studenten van start ging.

Riki Janssen

Zout

Nederlands oudste profwielrenner, Fred Rempelberg, onderneemt binnenkort een poging het wereldsnelheidsrecord op de fiets te verbeteren. Dat hoorde ik hem via de radio vertellen.

De coureur reist daarvoor af naar de Verenigde Staten - als ik het goed onthouden heb naar de staat Utah, waar hem door de natuur een grote zoutvlakte ter beschikking is gesteld. Op de vraag waarom hij op zout ging fietsen, antwoordde Rempelberg niet dat zout een einde maakt aan slakken en hun slakkegang, maar dat het snelheidsrecord waarmee hij wil afrekenen, in diezelfde vlakte tot stand werd gebracht.

Terwijl ik naar hem luisterde, raakte ik gefascineerd door het beeld van een landschap dat uit niets dan zout bestaat. Een woestijn van zout, zoiets lijkt erger dan een zandwoestijn.

Natuurlijk, het zal goed fietsen zijn in die kale vlakte, zeker wanneer je om op snelheid te komen eerst een tijdlang vlak achter een snelle auto aan moet rijden, die de lucht voor je verplaatst. Tweehonderdvijftig kilometer per uur, daar gaat het om. En dat is niet flauw. De natuurlijke omgeving waar die snelheid moet worden bereikt, lijkt om zuiver praktische redenen te zijn gekozen. Maar ik kan me toch ook niet aan de indruk onttrekken, dat de

zoutwoestijn voor Rempelberg en voor degenen die belang stellen in zijn avontuur, ook een symbolische wereld is. Ook al zijn zij zich daar niet volledig van bewust.

De man die een nieuw snelheidsrecord wil gaan vestigen, daar in die niet-menselijke en aan het leven vijandige wereld van zout, heeft zijn zinnen gezet op het absolute - ik zou dat woord hier bijna met een hoofdletter schrijven. Hij wil over een grens: de grens die gesteld lijkt aan de menselijke mogelijkheden. Met dat verlangen, die ambitie, begeeft hij zich als een merkwaardig actieve asceet in de woestijn, die daardoor een metafysische dimensie krijgt. Hij reikt naar iets dat op symbolische wijze samenvalt met die zoutwoestijn. Of beter: dat in die onbewoonbare wereld, symbolisch opgevat, zijn woning heeft.

Rempelberg, die ik verder niet ken, want ik weet heel weinig van wielrennen en wil dat ook zou houden, is, denk ik, een profane mysticus, een mysticus op de fiets. Als ik naar zijn beweegredenen mag gissen - hij heeft daar voor de radio niets over gezegd - dan denk ik dat hij fietst tegen de dood. Tegen zijn eigen sterfelijkheid. En dat hij die strijd voert waar die het best gevoerd kan worden: in een wereld die geen leven kent, in het landschap van de dood.

Wiel Kusters

Onderzoekscapaciteit bij juristen te versnipperd, onderzoeksvragen te vaag

Het Metro-onderzoek moet beter worden afgebakend, de invloed van hoogleraren op het onderzoek is vaak te vaag en de onderzoekers moeten niet over te veel onderzoeksthema's worden versnipperd. Dit blijkt uit het verslag van de commissie interne visitatie die het onderzoek van de juridische faculteit beoordeelde. De commissie bereidt door dit werk de faculteit voor op de in 1995 te verwachten externe visitatie.

Tot een grondige inhoudelijke toetsing van het onderzoek is het niet gekomen. Dat behoorde volgens prof. mr. C. Schwarz, die als portefeuillehouder onderzoek van het faculteitsbestuur deel uitmaakte van de vierkoppige visitatiecommissie, niet tot de mogelijkheden. Daarvoor was de commissie, ingesteld door het faculteitsbestuur, te klein en miste zij de benodigde kennis. Wel bekeken Schwarz en de overige drie leden (de wetenschappelijk directeur van het facultaire onderzoeksinstituut METRO prof. dr. M. Faure, en twee leden van buiten de faculteit, de Vlaamse advocaat-generaal bij het Hof van Justitie, prof. mr. W. van Gerven en de Maastrichtse hoogleraar farmacologie, prof. dr. H. Struyker Boudier) de vijf beste publikaties sinds 1989 per onderzoeksgroep. En die

zagen er naar het oordeel van de vier goed uit, vertelt Schwarz.

De visitatiecommissie heeft vooral gelet op de wijze waarop het onderzoek wordt gepresenteerd. En dat gebeurt niet altijd op een heldere wijze. De centrale onderzoeksvragen zijn op dit moment vaak vaag en breed en zouden meer moeten worden geëxpliciteerd. De invloed van de hoogleraren op het onderzoek zou volgens de commissie wel wat groter zou mogen zijn. Zij pleit, ondanks dat zij beseft dat "de meningen hierover in de faculteit verdeeld zijn", voor een aantal onderzoekszwaartepunten, bij voorkeur rondom een beperkt aantal seniores die landelijke bekendheid genieten.

Verder is het onderzoeksthema van het onderzoeksinstituut METRO in de ogen van de commissie nog onvoldoende afgebakend.

Ook stuitte de commissie op een soms vergaande versnippering van de onderzoekscapaciteit. Een inbreng van 0,05 fte in een onderzoeksgroep kwamen de leden herhaaldelijk tegen. Meestal gaat het hier om hoogleraren die als promotor een inbreng hebben in een onderzoeksgroep. Soms gaat het om deeltijd-hoogleraren waarvan de aanstelling (0,3 of 0,2 fte) over twee of drie onderzoeksgroepen is verdeeld. De visitatiecommissie stelt voor om onderzoekers zoveel mogelijk aan één onderzoeksgroep te binden. Een inbreng van minder dan 0,1 fte lijkt haar niet verstandig.

Prof. C. Schwarz: publikaties zien er goed uit (foto Paul Mellaart)

De presentatie van de wetenschappelijke output van de faculteit der rechtsgeleerdheid wekt nog al eens "verwarring", blijkt uit het verslag. Door de wijzigingen en bijstellingen die veel programma's de afgelopen jaren hebben ondergaan is het vaak moeilijk om per onderzoekscapaciteit een overzicht te krijgen van de productie. Vaak is niet duidelijk wat tot een cluster behoort en waarom. Er moet met het oog op de komende externe visitatie snel een betere ordening op gang worden gebracht, vindt de commissie. Zij beveelt aan

om bijvoorbeeld de eerdere onderzoeksoutput van wetenschappelijk medewerkers met terugwerkende kracht onder te brengen bij de nieuwe clusters. Op die manier kan er toch een meerjaren-overzicht per cluster worden gemaakt. Verder moet volgens de commissie voorkomen worden dat interviews of artikelen in niet-wetenschappelijke periodieken op de publiekatielijsten terechtkomen.

Riki Janssen

Nederland vierde op citatieranglijst

KNAW zeer te spreken over medisch onderzoek aan Nederlandse universiteiten

Het Nederlands medisch onderzoek neemt internationaal een goede positie in, aldus het Discipline-advies Geneeskunde van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen. Hoewel meer interuniversitaire samenwerking wenselijk is en ook de onderzoeksprogramma's beter gestructureerd kunnen worden, is het onderzoek algemeen gesproken van hoog niveau.

Universiteiten die bij uitstek goed presteren zijn de Leidse, de Rotterdamse, de Utrechtse en de Universiteit van Amsterdam. Groningen komt er het slechtst van af. Het discipline-advies is opgesteld op verzoek van de faculteiten, die inzicht wilden hebben in hun sterke en zwakke punten, ook in vergelijking met onderzoek in het buitenland. De rapportage is gebaseerd op informatie van de faculteiten over de jaren 1988 tot en met 1991.

De commissie klaagt in haar Tussentijdse rapportage over de inhoud die de faculteiten geven aan Biomedische technologie en Biomechanica - een 'slecht gedefinieerd gebied' dat op veel plaatsen lijkt op een 'vergaarbak van elementen die elders niet ondergebracht konden worden.' Een situatie die voor de toekomst van dit onderzoeksgebied 'schadelijk en ontoelaatbaar' is, aldus de commissie.

Het cluster Veroudering lijdt aan een vergelijkbare kwaal: er wordt allerlei onderzoek onder gerekend dat géén gerontologisch karakter heeft, constateert de com-

missie. Daarnaast laat de medische wereld onderzoek op het gebied van voeding te veel over aan niet-medische instellingen zoals de Landbouw Universiteit Wageningen; alleen Limburg doet het op dit punt echt goed.

Over de meeste andere onderzoeksgebieden is de KNAW positief en soms zelfs lyrisch. Zo spreekt men bij het onderdeel

Genetica over 'opmerkelijke hoogtepunten', waartoe onder andere het genkarteringsonderzoek van Leiden en Rotterdam gerekend worden ('internationaal toponderzoek'), het moleculair genetisch onderzoek van dna-replicatie en -transcriptie van de Utrechtse universiteit en het onderzoek aan dna-tumovirussen in Leiden.

De commissie stelt dat de klinische geneti-

Ondanks een gebrek aan samenwerking tussen universiteiten is het onderzoek algemeen gesproken van hoog niveau, schrijft de KNAW

sche patiëntenzorg in Nederland internationaal een voorbeeldfunctie vervult. Ze pleit wel voor een sterke interactie tussen fundamenteel en klinisch genetisch onderzoek. Ook het immunologisch onderzoek wordt hoog gewaardeerd, al wijst de commissie er in haar commentaar wel op dat onderzoek naar auto-immuunziekten (zoals reuma) geïntensiveerd moet worden. Daarnaast zou er meer samengewerkt moeten worden op het gebied van onderzoek naar infectieziekten.

Wat hart- en vaatziekten betreft scoort Nederland internationaal goed; op basis van citatiefrequentie neemt ons land de vierde plaats in op de internationale ranglijst. De commissie wijst echter op het gevaar van verlies van deze goede positie, als niet geïnvesteerd wordt in het cardiovasculair moleculair biologisch onderzoek, waar Nederland internationaal gezien een achterstand heeft.

Na dit discipline-advies dat de profilering van de faculteiten betreft, volgt nog een advies dat subdiscipline-beschrijvingen bevat. Tot slot zal de commissie een rapport uitbrengen waarin gezondheidszorgproblemen, universitaire personeelsopbouw en de apparatuursituatie aan de orde komen.

Mare, Malou van Hintum

Correctie

In het artikel 'Er worden nog studenten geboren voor de wetenschap' (Observant 18, 13 januari 1994) werd Lyana Timmermans ten onrechte genoemd als auteur van een artikel over Niklas Luhmann in 'Recht en Kritiek'. Zij was echter co-auteur.

Waarom de mijnwerker zoveel van duiven houdt

Toeval of niet, een week voor zijn benoeming tot decaan viel prof. dr. W. Kusters de eer te beurt om tijdens de 18e dies natalis van de RL een rede te houden over 'zijn' onderzoeksthema: *het risico van mijnarbeid: beleving en verbeelding*. De mijnwerkerszoon die decaan werd; d'r koel hoeft echter niet te vrezen dat d'r Wiel de steenkool nu de rug toekent. "Ik kan dit niet loslaten. Mijn tanden zitten er nog vast in."

Prof. Kusters sloot zijn rede af met een pleidooi om het literair-wetenschappelijk onderzoek naar de 'symbolische substraten' van het mijnwerkersleven met blij ge-moed voort te zetten: "Wanneer wij de wereld van de mijnwerkers willen begrijpen, dan zullen wij ernstig rekening moeten houden met een symbolisch substraat, met een sterke gevoeligheid voor symbolische dimensies van de ondergrondse arbeid. Alleen al de aard van het ondergrondse werk, het werken in een tegenwereld, die haar betekenis aan een andere wereld ontleent, zal deze gevoeligheid hebben bevorderd: de dagelijkse afdaling en, verhoopte, terugkeer boven de grond, katabasis en anabasis, dood en verrijzenis. Gevoegd bij een niet zelden religieuze achtergrond moet dit dagelijkse of nachtelijke werk ook voor niet-literair geschoolden een borrelende bron van zin en betekenis zijn geweest, ook wanneer ziekte en dood in die bron kwamen spuwen, zoals velen van hen in benauwenis hebben ervaren." Sinds vorig jaar vindt binnen de faculteit der cultuurwetenschappen-avant la lettre derde-geldstroomonderzoek plaats naar de mijnwerkers en hun cultuur in de Euregio Maas-Rijn. Het project 'Mijnen en Mijnwerkers' is een gezamenlijke onderneming van de Rijksuniversiteit Limburg, het Limburgs Universitair Centrum in het Belgische Diepenbeek, de universiteit van Luik en de Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule te Aken. Het project wordt finan-

Prof. Wiel Kusters tijdens de 18e diesviering van de RL, afgelopen vrijdag in de Sint-Janskerk. (foto Nelis Tutkey)

cieel gesteund door de EG en wat het RL-deel betreft mede door de provincie Limburg.

De onderzoeksthema's aan Maastrichtse zijde zijn: 'Het risico van mijnarbeid: beleving en verbeelding', geleid door Kusters zelf, en 'Het risico van mijnarbeid: tussen technisch artefact, arbeidsorganisatie en gezondheid', geleid door dr. J. Wachelder en dr. ir. W. Bijker. "Nee, nee, dit heb ik niet zelf verzonnen!", haast Wiel Kusters, mijnwerkerszoon, -publicist en -poëet zich te verdedigen. "Toen ik eenmaal van dit project hoorde, heb ik het natuurlijk met gre-tigheid opgepikt. Dat de RL eraan meedoet ligt toch wel voor de hand: de mijnsluitingen vormen de bodem waarop deze uni-versiteit is gebaseerd."

In zijn diesrede toonde Kusters aan de

hand van fragmenten uit de mijnwerkersliteratuur, en met name aan de hand van de symboliek die erin wordt gebruikt, hoe dicht leven en dood bij elkaar liggen in deze onderaardse wereld. En vooral hoe mijnwerkers dat risico hebben ervaren. Kusters kiest een metafoer: die van de boom als bron van leven, ondergronds levenloos gemaakt, op maat gehakt en gebruikt om het leven van anderen, de kompels, te redden door het dreigende dak van steenkool te stutten. "Dit gedicht van de dichter/mijnwerker Emil Smirnow vind ik een perfect voorbeeld van hoe moeiteloos de mijnwerker overschakelt van leven naar dood: 'Holz, drückt das Gebirge, trage die Last, stemm' dich dagegen, brichst du auch fast!' En dan plotseling: 'Splittert dein Nacken, brich nur nicht ganz - Sonntag ist morgen, morgen ist Tanz!'"

Nu kan niet iedere mijnwerker hetzelfde vermogen tot literaire verbeelding worden toegedicht als Smirnow, of Küther, of Paasman; allemaal mijnwerkers die konden schrijven en wiens gedachtengoed betrokken wordt in het onderzoeksproject dat Kusters leidt: "Je hebt nu eenmaal te maken met de materialen die er zijn. In het onderzoek zal ook de *oral history* worden betrokken van mijnwerkers die nog leven. Maar ook dan stuit je op romantisering van de werkelijkheid. Want wie wil zich twintig jaar na de mijnsluiting nog herinneren dat hij eigenlijk een kloteleven heeft geleid?" Het feit dat het werk van bovengemiddeld begaafde literatoren een belangrijke bron is voor de onderzoekers wil volgens Kusters nog niet zeggen dat hun beleving van de werkelijkheid niet representatief is voor méér kompels: "Mijn grootvader nam iedere morgen voordat hij ondergronds ging een palmtak en maakte daarmee een kruisteken, alsof hij wilde laten zien hoe bewust hij zich was van de symbolische beladenheid van zijn afdaling: sterven, om later die dag te herrijzen. Allemaal hadden ze ritueel-tjes, amuletten en geluksvoorwerpjes om het gevaar te bezweren. Geen enkel kantoor of fabriek had een kapel bij de ingang: veel mijnen wel. En waarom denk je dat er in de Oostelijke Mijnstreek zoveel duivenmelkers zijn? Ik weet het niet zeker hoor, maar ik denk toch dat dat alles te maken heeft met de gevoeligheid van een mijnwerker voor symbolen van licht, lucht en vrijheid. Dat krijg je vanzelf als je de hele dag in een benauwde, op instorten staande, zwarte stolp werkt."

Tijdens de diesviering probeerde Kusters aannemelijk te maken dat de belevingswereld van de mijnwerker van veel meer symboliek vervuld was dan van de bovengrondse mens, zoals zijn gehoor van afge-

Wälder in der Tiefe

*Wir verpflanzen ganze Wälder
in die Tiefe, unbelaubt,
in die dunklen Grubenfelder,
wo sie stehen, schwarzbestaubt.*

*Unser Pflanzholz ist der Hammer.
'Setz die Stempelreihen fest!'
Dass des Berges Felsenklammer
sie nicht höher wachsen lässt.*

*Die einst windgewiegten Kronen,
die der Mensch gebrochen hat,
tragen, dass wier sicher wohnen,
alle Mauern unsrer Stadt.*

(Kurt Küther)

Gedichten van mijnwerkers gelden als bronnen in het Euregio-nale onderzoeksproject 'Mijnen en Mijnwerkers'.

lopen vrijdag in de Sint-Janskerk: "Voor gesteentebanken in het dak die de neiging vertoonden neer te vallen, kende de Limburgse mijnwerker het woord 'zerk', omdat zo'n loszittende steenlaag, de platte kant naar beneden gekeerd, er inderdaad uitzag als het deksel van een doodskist. Een veelzeggende metafoer. Als u om u heen kijkt, ziet u in de vloer van de Sint-Janskerk een aantal stenen zerken waarvan het niet aannemelijk is dat zij ten koste van ons leven omhoog zullen vallen."

Na een verkennende fase "waarin wij, zoals dat in Euregio-naal verband altijd gaat, voortdurend langs elkaar heen hebben gepraat" gaat de tweede fase, het eigenlijke onderzoek binnenkort van start. Daar-toe heeft de faculteit der cultuurwetenschappen twee dialectsprekende onderzoekers aangesteld. Kusters hoopt dat er ook een derde fase komt waarin de uitkomsten van het wetenschappelijk onderzoek naar buiten worden gebracht op een manier die het grote publiek zal aanspreken: een boek, of misschien wel een film. Maar daar is nog geen geld voor. Vooralsnog staat de Maastrichtse onderzoekers te doen waartoe Kusters afgelopen vrijdag tijdens de diesviering aanspoorde: "De mijn is een ruimte vol betekenis. En de interpretator maar delven."

Wim Ortjens

Kusters decaan cultuurwetenschappen

Gistermiddag heeft de faculteitsraad prof. dr. W. Kusters benoemd tot de eerste decaan van de pas opgerichte faculteit der cultuurwetenschappen. De 46-jarige Neerlandicus is voorzitter van de vakgroep letteren en kunst.

Zijn benoeming zal voor niemand een verrassing zijn, aangezien Kusters al "conceptdecaan" was, zoals hij het zelf noemt. Daarmee doelt hij op zijn voorzitterschap van de bestuurscommissie cultuurwetenschappen. Bovendien was zijn naam de enige op het lijstje van de vertrouwenscommissie die de voordracht moest verzorgen. Prof. dr. Wiel Kusters (Kerkrade, 1947) kan niet bogen op een ruime bestuurlijke ervaring. Zijn intrede in de universitaire wereld vond überhaupt pas op latere leeftijd plaats. Nadat Kusters afstudeerde aan de Nijmeegse universiteit werd hij leraar Nederlands aan het Serviamcollege te Sittard. Van 1978 tot 1988 werkte hij freelance voor de cultuurbijlagen van Volkskrant en NRC en maakte hij radioprogramma's voor de - toenmalige - ROZ (Radio Omroep Zuid). Daarnaast publiceerde hij regelmatig poëzie. In 1986 promoveerde Kusters en in 1989 werd hij parttime hoogleraar Nederlandse

taal en letterkunde aan de faculteit der algemene wetenschappen van de RL. "Ik kreeg dringende behoefte aan een omgeving, aan collega's, aan intellectuele verrijking. Freelancer is een eenzaam beroep." Vanaf zijn leerstoel zette hij de vakgroep letteren en kunst op en gaf later - toen hij een fulltime plaats kreeg - leiding aan de verzelfstandiging van cultuur- en wetenschapsstudies. Meer bestuurlijke ervaring dan het voorzitterschap van de bestuurscommissie cultuurwetenschappen heeft Kusters niet: "Ik ben nooit uit geweest op bestuursfuncties. Maar tot mijn grote verrassing blijkt ik het nu interessant te vinden. Dat komt vooral omdat cultuurwetenschappen een ontzettend leuke club is. Dat klinkt erg zoetelijk, maar het is de enige verklaring waarom ik het decanaat niet als corvee beschouw."

Als belangrijkste taak ziet Kusters voor het nieuwe bestuur de uitbouw van de faculteit. Die zal vooral gezocht moeten worden in uitbreiding van de enige studie die de FdCW rijk is: cultuur- en wetenschapsstudies. Het eerste succesje op dit terrein heeft het bestuur al geboekt: uit het profileringsfonds is een half miljoen ter beschikking gesteld om een programma 'visuele cultuur' te ontwikkelen. "U ziet dat het bestuuren van een kleine faculteit net zo veel werk kost als van een grote", zegt Kusters. "Als je klein bent moet je groot zien te worden en dat kost veel energie."

Wim Ortjens

„Dit wordt opgelegd, daar lijkt het op”

Voller dan afgelopen donderdag was de feestzaal in het oud-gouvernement zelden geweest. Het personeel van de algemene diensten ruikt immers onraad als de diensten op de agenda staan, en zeker als het onderwerp hun 'organisatie en financiering' betreft. Dat riekt meestal naar reorganisatie, onrust, ontslagen misschien. Niet iets waar de gemiddelde werknemer dol op is.

Gedwongen ontslagen? Nee, daar willen we niet aan, suste dr. Karl Dittrich tijdens de voorlichtingsbijeenkomst over de plannen van het college van bestuur. Maar dat er geschoven gaat worden met arbeidsplaatsen zit er dik in. Sterker nog, er kunnen wellicht zelfs plaatsen in de dienstverlening vervallen ten behoeve van arbeidsplaatsen bij de faculteiten, in onderwijs en onderzoek, want dat is nu net de bedoeling van de hele operatie. Het moet er allemaal efficiënter en duidelijker op worden, opdat het 'primaire proces' in de universiteit kan floreren. Maar geen ontslagen dus; in plaats daarvan zal er sociaal beleid worden gevoerd, zal de instelling zich als een 'goed werkgever' gedragen, belooft Dittrich.

Toch heeft niet iedereen de indruk dat het goede werkgeverschap met de voorgestelde operatie gediend is. En zeker niet met de wijze van presenteren. Marijke Niemann, personeelsconsulent voor de juridische faculteit: "Een nieuw jaar, een nieuw geluid, zo lijkt het wel. Ik dacht dat we nog midden in de discussie zaten over wat er zou moeten veranderen. Dan kondigt men ineens een grote bijeenkomst aan waar het college van bestuur met een standpunt zal komen. Dat blijkt dan een zeer vergaand standpunt te zijn. Overrompelend, zo kun je het wel noemen. En discussie is niet meer mogelijk, dit wordt opgelegd, daar lijkt het heel sterk op.

Maar ik vind dat je iets in deze universiteit niet kunt doen. Er heerste hier toch altijd een redelijk werkklimaat, een basisgevoel dat je in een respectvolle onderlinge verhouding met elkaar omgaat. Mensen in een organisatie moeten erop kunnen vertrouwen dat er met belangrijke dingen zorgvuldig wordt omgesprongen. Dit dendert daar dwars doorheen. Het gaat om ingrijpende veranderingen. Er is nauwelijks een dienst die niet door deze maatregelen geraakt wordt."

Onrendabel

Voor al in de dienst personeel en organisatie (P&O), die vermoedelijk ongeveer de helft van zijn personeel ziet vertrekken naar de faculteiten (en naar de directeur van de diensten M. Verhulst, wier bureau ook zal worden opgetuigd), is de commotie groot. Een paar deuren en een gangetje verder dan de personeelsconsulenten huzen Wilma Klinkhamer en Anton van Deutekom. De een is intern controleur, de ander formatie-adviseur, maar beiden zijn lid van de medezeggenschapscommissie van de algemene diensten. En vooral in die hoedanigheid spuwen zij hun gal over de voorstellen. Het college kijkt veel te veel naar de diensten, luidt de kritiek, in plaats van het hele plaatje, inclusief de faculteiten, in ogenschouw te nemen en dan te bepalen welke taken op welk niveau moeten worden uitgevoerd. Dat het college beweert juist die weg op te willen, vermagen niet te overtuigen. Het voorstel dat nu op tafel ligt, en vooral het uitgangspunt 'decentraal, tenzij', geeft volgens de MC-leden blijk van vooringenomenheid. Van Deutekom en Klinkhamer: "Maar deze organisatie is te klein om zo vergaand te decentraliseren. Natuurlijk moeten de diensten klantgericht werken, maar dat kan ook in de huidige constellatie. Het zal

niet rendabel zijn om allerlei taken te decentraliseren, het zal eerder duurder worden. Er zijn hier bijvoorbeeld mensen die zowel voor economie als voor rechten werken. Waar gaan die heen? En krijgt de andere faculteit dan een nieuwe kracht? Als je de kwaliteit van de dienstverlening wil garanderen, moet je dan niet wellicht méér taken naar het centrale niveau halen in plaats van minder? Dat zou best kunnen. Ons uitgangspunt is: 'centraal, tenzij'. Dat zullen we ook in de MC inbrengen."

Optimistisch over de uitkomst zijn ze niet: "Het probleem is dat een werkelijk vrije discussie bijna niet mogelijk is. Deze organisatie is in hoge mate politiek: er speelt een strijd om de macht tussen de faculteitsbesturen en -directeuren aan de ene kant, en het college van bestuur aan de andere. Die zal ook als de plannen doorgaan, niet ophouden. Het zal het college niet lukken om algemene strikte randvoorwaarden te stellen voor bijvoorbeeld zoiets als het personeelsbeleid. Ze houden het nu al niet in de hand. We lopen dus het risico dat er verschillende soorten beleid komen. Een voorbeeldje: bij economie krijg je sinds kort na tien jaar dienst een gratificatie, bij de andere faculteiten niet. Het college was ertegen maar het gaat gewoon door. Straks kunnen ze zulke dingen helemaal niet meer tegenhouden."

Onafhankelijkheid

Hoe verantwoordigd her en der de medewerkers van de diensten ook zijn, van een gesloten front is geen sprake. Al binnen P&O, zelfs binnen de groep personeelsconsulenten, lopen de meningen uiteen. Dorrie Spijkers, consulente voor economie, onderschrijft bijvoorbeeld de uitgangspunten van het college dat het zogeheten 'integraal management', de eenheid van beleid en beheer, een verbetering inhoudt. Dat de bevoegdheden van eenieder in het nieuwe model helder zullen worden is toe te juichen, en ook de gedachte 'decentraal, tenzij' kan op haar instemming rekenen. De verschillen tussen de faculteiten zijn immers te groot om overall uniforme regelingen oplos te laten. Een voorwaarde is er wat haar betreft wel: dat 'tenzij' zal duidelijk ingevuld moeten worden. Het centrale toezicht mag niet verslappen. Wel is ze met haar collega's van mening dat de consulenten zelf niet ondergebracht moeten worden 'in de lijn', dus ondergeschikt aan de faculteitsdecaan of -directeur. "De huidige constructie, waarin je vanuit P&O tegenover de directeur staat, is beter. Niet dat ik bang ben mijn onafhankelijkheid kwijt te raken als ik in dienst van de faculteit ben, maar de facultaire medewerkers zouden dat wel eens zo kunnen aanvoelen. En als je dat kunt voorkomen is dat beter, vind ik." Ook voor Marijke Niemann is dit een hot item: "Zelf heb ik er geen moeite mee om me als consulent professioneel en zelfbewust tegenover een directeur op te stellen, maar hoe gaat dat als ik weg ben en hier iemand van zesentwintig komt, met een tijdelijke aanstelling, die hogerop wil, graag een vaste aanstelling ook? Hoe zal die een directeur bejegenen aan wie hij of zij hiërarchisch ondergeschikt is?"

Geen verlengstuk van de baas

Leo Leunissen, hoofd P&O, tilt er allemaal wat minder zwaar aan. De consulenten werken in de praktijk al zo dicht op de faculteitsdirecteuren dat "ze meer met hen dan met mij contact hebben. Het zijn goed gekwalificeerde mensen, daar selecteren we ze op. Ik ben er niet zo bang voor dat die als verlengstuk van de baas worden gezien."

Hoewel ook Leunissen werd verrast door de plotselinge radicale stappen van het college, was hij eerder "aangenaam verrast". Anders dan de MC-leden van Deutekom en Klinkhamer proeft hij in het colle-

gevoorstel een erkenning dat de problematiek de gehele instelling omvat. "Het is niet alleen de diensten zijn aan 't prutsen. Alles zal worden bekeken, de faculteitsbesturen, de faculteitsbureaus, en ook de diensten."

Evenmin als het hoofd van de financieel-economische dienst Harrie de Bruijn verwacht hij dat een overheveling van personeel naar de faculteiten en het centrale dienstniveau betekent dat hij alle greep op zijn voormalige ondergeschikten kwijt zal zijn. "We hebben het er in het diensthoofdenoverleg over gehad dat we wel de kwaliteit willen blijven bewaken. Daar moet dus ruimte voor zijn, en ik ga ervan uit de faculteiten ons die zullen geven. Anders betekent deze operatie dat er toch weer hekjes om de faculteiten en diensten komen te staan, en daar wilden we toch juist vanaf? Ook bij het aannemen van personeelsfunctionarissen bij de faculteiten wil ik betrokken worden. Dan wil ik in de commissie zitten."

Van de hoofden zal het verzet tegen de collegeplannen dus niet komen, hooguit van de lagere echelons in de diensten. Of dat allemaal veel uitmaakt is echter de vraag, zelfs als het anders zou zijn en ook de diensthoofden bezwaren hadden. Het lijkt er allemaal niet zoveel toe te doen.

Controller

Bij de voorbereiding van de nieuwe dienstenstructuur zijn de plannen voor de invulling van een 'controlfunctie' in een vergevorderd stadium. Er zal een groep worden gevormd van rond de tien mensen onder leiding van het huidige hoofd van de FED drs. Harrie de Bruijn. Diensthoofd van de FED zelf wordt dan drs. Rob Frederix, op dit moment chef van de afdeling financieel beleid en beheer. De controlgroep zal zich volgens De Bruijn gaan bezighouden met de evaluatie van beleid en regelingen, met doelmatigheidscontrole, met het structureren van informatiestromen, en vooral ook met adviseren aan college van bestuur en faculteiten. (WB)

Collegelid Dittrich verklaart desgevraagd met zoveel woorden dat voor hem het oordeel van de faculteiten over de plannen maatgevend is. De diensten zullen zich moeten conformeren: "Die zijn hier volgend, dat is voor mij zonneklaar".

Wammes Bos

Faculteiten lijken

Benoemde decaan

Wie zijn oor te luisteren legt in de faculteiten, bij de decaanen, hetzelfde. Maar soms ook niet.

Zware oppositie hoeft het college van bestuur niet te verwachten, aanstaande maandag tijdens het topberaad met faculteiten en diensten. Dan moeten er knopen worden doorgehakt over integraal management, de taakverdeling van algemene diensten en faculteiten, meer facultaire bevoegdheden en een navenant zwaardere bestuur. De vertegenwoordigers van de medische faculteit zullen glimmend van genoeg rond de tafel zitten, want deze voorstellen hadden ze bij wijze van spreken zelf kunnen schrijven. Tuurlijk, over de modaliteiten valt te twisten, niet over de grote lijn. Bij de anderen zijn er wat meer vraagtekens en bezwaren, zij het in zeer wisselende mate. De themata laten zich helder onderscheiden. Over het integrale management doet niemand moeilijk. "Dat doen we al lang", juicht ex-decaan Bram Beek van economie door de telefoon, "dus wat ze nu willen is heel goed. Dan is er één verantwoordelijke persoon, de decaan, en als die verstandig is draagt hij de beheersbevoegdheden natuurlijk meteen over aan de directeur, dat is logisch."

"Integraal management, doen wij ook", broemt de decaan van de juridische faculteit Gerard Mols. Om zich vervolgens af te vragen waarom nu weer alles overhoop moet als het toch al goed loopt. Last van onduidelijke regelingen heeft hij niet, "wij als juristen begrijpen ze allemaal".

'Problemen hou je'

Ook Ben van Wersch, directeur bij cultuurwetenschappen, vraagt zich af, "wat je in de nieuwe situatie beter kan doen dan in de oude. Ik zie dat nog niet

zo. En welk model je ook kiest, problemen hou je. Ik ben er nog niet uit." Over zijn eigen positie als directeur maakt hij zich wel enigszins zorgen: "Je bent in de toekomst zeer afhankelijk van de persoon van de decaan. Als die dingen naar zich toe wil trekken, kan dat voortaan."

Zijn collega bij gezondheidswetenschappen, Leon op 't Hoog, ziet dat nog niet zo'n vaart lopen, maar de decaan bij deze zelfde faculteit, Henk Schmidt, heeft toch zijn bedenkingen. En die raken meteen aan het derde thema, wat bijna overall een heet hangijzer is: de beroepsdecaan. Schmidt is daartegen, net zoals vele gesprekspartners (alleen bij geneeskunde staat men dit model voor), ook al omdat hij voorziet dat een dergelijke figuur "niet uit het raam zal willen kijken. Die wil wat te doen hebben, en dat betekent dus een uitholling van de taak van de directeur".

Maar ook los van dat bezwaar is de animo voor de beroepsdecaan gering. Een langere zittingsperiode voor een decaan wordt algemeen als nuttig ervaren, maar daar blijft het bij. Bram Beek: "Ik ben absoluut tegenstander. Een decaan ontleent zijn gezag aan zijn wetenschappelijke kwaliteiten. Je moet dus niet fulltime besturen, je moet betrokken blijven bij het wetenschappelijk bedrijf. Bij ons hadden en hebben mensen als Palm en Muysken een natuurlijk gezag, op grond van hun wetenschappelijke prestaties. En wie krijg je voor zoiets? Bij ons wil geen mens dat. Ik ben er overigens wel voor om aandacht te besteden aan de 'opleiding' van decanen. Bij economie loopt een toekomstige decaan een jaar mee als vice-decaan. Dat is management-

Dittrich (met echtgenote bij diesviering): 'Er is een wildgroei opgetreden van eigen regelingen' (foto Nelis Tutkey)

College van bestuur houdt vast aan benoemen decanen

"Bestuurlijk is het fraaier, helderder, doorzichtiger, netter, als één persoon in een faculteit aanspreekbaar is voor het personele- en financiële beleid, en voor onderwijs en onderzoek". Aan het woord is dr. K. Dittrich, lid van het college van bestuur. Dat nu eens afwilde van het eeuwige debat over bevoegdheden en taken van de faculteiten.

Ook Dittrich en collegevoorzitter drs. L. Vredevoogd weten wel dat de praktijk in de faculteiten al verdraaid veel lijkt op datgene wat zij nu formeel willen vastleggen. 'Integraal management', geen scheiding tussen beleid en beheer, tussen de verantwoordelijkheden voor de primaire taken van onderwijs en onderzoek en de beheerstaken op het terrein van vooral personeel en financiën, het blijkt dagelijkse kost te zijn voor faculteitsbesturen en hun directeuren. Er wordt overal al innig samengewerkt. Maar de conclusie dat dan voor hetzelfde geld alles bij het oude kan blijven, delen zij niet: "We willen af van de situatie dat er twee verantwoordingslijnen zijn, een bestuurlijke lijn voor het primaire proces via de decaan, en een beheerslijn via de directeur. Als de koppeling tussen beleid en beheer er materieel al is,

niet, maar zij denken van wel. Bij economie wordt het ambtsjubileum vervroegd naar tien jaar, zonder afstemming met de andere faculteiten want zo'n cultuur is er niet. Terwijl wij willen weten of er een goede reden is dat die faculteit dat doet en waarom dat niet voor de andere zou gelden. Bij rechten vergadert de medezeggenschapscommissie over de benoemingseisen voor hoogleraren. Daar hebben ze niets over te zeggen, maar men praat er al een jaar lang over. Verder maken de faculteiten eigen financiële rapportagesystemen. Wij hebben er ook een, maar dat zit iets anders in elkaar. Nu krijgen we dus maandelijks de krankzinnige vraag of we kunnen uitleggen waarom er een verschil van een paar ton is. Daar hebben we allemaal geen zin meer in. Ten eerste wordt er dubbel werk verricht, waardoor er energie weglekt, ten tweede willen we dat de gehanteerde systemen hetzelfde zijn. De medische faculteit mag haar eigen begrotingssystematiek hebben, voortaan zullen ze de gegevens in ons format moeten aanleveren. We willen één concerninformatiesysteem."

Grijs gebied

Dittrich geeft toe dat een deel van de problemen, met name waar het gaat om dat 'grijze gebied', op zijn eigen conto is te schrijven. "Ik heb in het verleden niet even consequent de decentralisatie doorgevoerd. Ik was toch wat bang dat het te ver uit elkaar zou gaan lopen, vroeg me af of er geen extra check nodig was."

Aanstaande maandag is het de grote dag. Dan beraadslaat het college met de faculteiten en de diensthoofden en wil men spijkers met koppen slaan. De grote lijnen van deze reorganisatie worden dan vastgelegd. Valt er nog wat te onderhandelen? Want niet iedereen is op elk punt even tevreden. Dittrich en Vredevoogd maken duidelijk dat de marges gering zijn. Natuurlijk willen ze de economie geruuststellen met de mededeling dat het ze echt te doen is om een serieuze decentralisatie, en dat alle opmerkingen over doelmatigheid en eenheid van beleid niet betekenen dat de bottom-up benadering toch weer door een top-downstroom vervangen wordt. Maar verder? Vredevoogd: "We hebben al tegen de faculteiten gezegd dat dit geen verhaal is waar men naar believen elementen uit kan pikken: dit willen we wel, dit niet. Zo gaat het niet, het verhaal heeft een sterke innerlijke logica en samenhang. De kern is dat het middenniveau, de faculteit, meer bevoegdheden krijgt en dus een sterker bestuur nodig heeft."

Dittrich: "Het decanaat wordt dus een echte functie, niet iets wat je maar even bij toerbeurt doet en wat niet meer inhoudt dan dat je twee jaar met een ketting om je nek loopt."

Vredevoogd: "Daarom willen we die decaan zelf benoemen. Wat is anders onze gezagsrelatie met de gemandateerde? Die moet duidelijk zijn. Anders moeten we weer terug naar de door ons benoemde directeur. Natuurlijk betekent dat benoemingsrecht niet dat we pas aan het eind van het traject komen kijken, dat zal al in een eerder stadium moeten gebeuren. Dan vermijdt je conflicten met vertrouwenscommissies en faculteitsraden die kandidaten voordragen. Maar alleen consultatie is ons niet genoeg, we houden strak aan dat benoemen vast. Wil men dat niet? Dan gaat het hele verhaal niet door, wordt het beheer niet overgedragen. Geen decentralisatie in dat geval, dan is het debat beëindigd. Dit is echt een harde eis".

Wammes Bos

en men te steunen

al blijft strijdpunt

bij men, ex-decanen en directeuren, hoort veel van s oplet. Een paar geluiden.

development. De directeur speelt daar een belangrijke rol in." Wordt de beroepsdecaan vrij algemeen afgedaan als onaantrekkelijke variant waar men liever niet aan denkt, een probleem zal dat in de besprekingen met het college niet worden. De faculteiten zoeken het maar uit, vindt men daar. Die lankmoedige houding laat het college echter varen waar het gaat om wat vermoedelijk het enige echte strijdpunt gaat worden: de benoeming van de decaan door het college.

Solidariteit

Behalve geneeskunde laat tot nu toe alleen de decaan van algemene wetenschappen, Koos Vrieze, zich positief uit over dit element van de package deal. "Kijk, de solidariteit binnen de RL is nogal vervlakt, sommige faculteiten zijn zich zelfstandig gaan ontwikkelen. Ik denk dat de benoeming van de decanen door het college de zaken weer wat in het gareel kan trekken, dat er meer eenheid zal ontstaan", zegt Vrieze. Elders denkt men minder rozig over dit vooruitzicht. Bij economie voelt men er weinig voor, consultatie van het college wordt ruim voldoende geacht. Gezondheidswetenschappen? Decaan Schmidt: "Ik vrees dat zo'n benoemde decaan niet geloofwaardig zal zijn in de faculteit, ten overstaan van de vakgroepsvoorzitters. Ik krijg hieruit trouwens de indruk dat het college niet werkelijk aanstuurt op decentralisatie. Wat ze met de ene hand geven, nemen ze met de andere weer terug. Dat is niet goed."

Zijn directeur Op 't Hoog: "Het college heeft waarborgen genoeg om invloed uit te oefenen. Er komt een controlfunctie,

men gaat meepraten over de benoemingen op sleutelfuncties in het bureau, de invulling van het beheer kunnen ze in de gaten houden; ik begrijp niet waarom het nodig is om dan toch nog een decaan te willen benoemen."

Bij de juridische faculteit is de tegenstand algemeen. Decaan Mols ziet principiële bezwaren: "De zorg voor onderwijs en onderzoek is de primaire taak van de decaan, die moet je niet hiërarchisch onderschikken aan het college van bestuur. Dat het alleen om de beheerstaken zou gaan klopt niet, dat valt niet te scheiden."

'Heel onverstandig'

Ex-decaan Cees Flinterman: "Het is heel onverstandig, want stel je dan eens voor hoe het gaat. Er is een vertrouwenscommissie, een faculteitsraad draagt iemand voor, dat gebeurt allemaal zeer zorgvuldig, en dan zou je vervolgens als college van bestuur zo'n raad moeten bruskeren? Dat kan toch niet. Het college maakt zich dan ook verantwoordelijk voor de problemen rond zo'n benoeming. En het gaat altijd over personen, als er conflicten zijn graaft men zich in, daar moet een college buiten blijven." Ex-decaan Hans Crombag: "Je hebt geen garantie dat een door het college benoemde decaan slimmer is dan eentje die door de faculteit is aangewezen. En als 't fout gaat is het hún domheid geweest, in plaats van die van de faculteit. Het punt is dat je moeilijk kunt voorspellen hoe iemand het zal doen. Dat merk je pas achteraf."

Wammes Bos

Bij de afdeling Ambulancehulpverlening van de GGD Oostelijk Zuid-Limburg bestaat de mogelijkheid voor

verpleegkundigen en/of 4e jaars medisch/geneeskunde studenten

om, na gebleken medische en psychologische geschiktheid, te worden aangesteld als

UITHULP-AMBULANCEBEGELEIDER

ter vervanging van onze vaste medewerkers tijdens de vakantieperiode, ziekte en verlof. De uithulp-ambulancebegeleider verleent geprotocolleerde hulp aan ongevalsloffers, alsmede aan psychisch en/of somatisch zieken en begeleidt deze tijdens het vervoer per ambulance.

Het is interessant, verantwoordelijk en soms ook zwaar werk, waarbij u in voortdurend wisselende situaties met de zieke, medisch hulpbehoevende medemens in aanraking komt.

Het werk vereist een grote mate van vakkundigheid en zelfstandigheid. Na een korte bijscholing en inwerkperiode (naar alle waarschijnlijkheid van 5 t/m 9 april a.s.) bieden wij u een arbeidsovereenkomst aan. Daarbij wordt overeengekomen, dat u zich beschikbaar stelt om - in onderling overleg - op afroep en tegen een vaste uurvergoeding vervangende diensten te verrichten.

Voor informatie kunt u zich wenden tot het hoofd van de afdeling Ambulancehulpverlening, de heer Th.E.P. Vullers, tel. 045-732316.

Schriftelijke sollicitaties kunnen binnen 14 dagen worden ingezonden aan de directeur van de GGD Oostelijk Zuid-Limburg, de heer R.G.P. Hagenuw, arts, Postbus 155, 6400 AD Heerlen, onder vermelding van vacaturnummer 0064.

Rijbewijs halen

Spoedcursus Rijbewijs, 40 lessen, cursus pech onderweg, theorie en examengarantie.

Slechts f 1495,-

Deze cursus duurt ca. 10 weken en start 18 februari. Betalen in termijnen kost niks meer.

Natuurlijk weer een initiatief van **Rijschool Dorssers**. Bel nu 043-434343 en maak een afspraak!

Een goede start naar uw rijbewijs maak je bij:

Autorijschool B. Wellmann

- Lessen in VW Golf
- Volgens Fasenleerplan
- Altijd dezelfde instructeur
- f 39,- voor 60 min.

telefoon: 043-613798
Ook voor theorie + spoedcursus

Standaard Boekhandel

Bergmans
Nieuwstraat 9
6211 CR Maastricht
Tel. 043 - 21 08 25

niet alleen
voor studieboeken!

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 251978

literatuur

GRATIS:

screentest +
oogmeting
STUDENTEN

ENTREE KORTING
Extended wear zachte
lenzen van 295,- voor
O.V. jaarkaart prijs

225

per paar incl. GRATIS
LENSVLOEISTOF

GRATIS SERVICEPAS
Toptiek accepteert elke gel-
dige servicepas van andere
leveranciers onder dezelfde
of gunstiger voorwaarden.

Markt 28
Maastricht
043-217065

TOPTIEK
KONTAKTLENZEN

BETAAL NIET MEER... WANT HET KAN OOK MET MINDER!

DRIE
DAGEN
LANG
3

De Centrale Boekhandel koopt in Amerika en Engeland wetenschappelijke boeken 'per kilo' in. Duizenden prachtige tekstboeken, manuals, atlanten, referentie- en studiegidsen, geven wij een 'tweede leven'. Op deze wijze gaat er een wereld voor je open. Waarom de nieuwste, als de voorlaatste druk zo goed als nieuw is? Profiteer ervan: bouw nu je eigen bibliotheek op.

Altijd onder handbereik en vergeet niet:

KOPIËREN IS DUURDER

HUMAN PHYSIOLOGY
RHOADES & PFLANZER
943 pag. Al weer zo'n
voltreffer. Deze kans mag
je niet laten lopen.
Bestelprijs f 29.90.
AFHAALPRIJS
24.90

MARKETING MANAGEMENT
KOTLER 6th.ed., 777 pag.
Analysis, planning,
implementation & control.
A world leading textbook in
marketing. Van f 99.-
Nu 14.90

HORNGREN'S INTRO TO MANAGEMENT ACCOUNTING
7th.ed. 762 pag. Waarom
Volstaan met het uittreksel;
haal snel het hele boek voor
'n stuntprijs
Nu 9.90

ROITT'S ESSENTIAL IMMUNOLOGY
6th.ed. 286 Pag. Een ware
klassieker sedert 22 jaar.
Van f 79.- **Nu 19.90**

HUMAN GENETICS
VOGEL & MOTULSKY
2th.ed., 807 pag.
Wat wordt het toch mooi
met al die Springer Verlag
boeken en de prijzen
spreken boekdelen.
Nu 79.90

PSYCHOLOGY Bernstein, 800 pag. Het meest voorgeschreven
basisboek. **Nu f 17.90**

PRINC. OF CORPORATE FINANCE Brealey/Myers, 3th.ed. 980
pag. Het verschil zit hem in de prijs. **Nu f 14.90**

MINER: ORGANIZATIONAL BEHAVIOR 701 pag. Theory -
Performance - Productivity. **Nu f 9.90**

GUIDE TO PHYSICAL EXAMINATION & HISTORY TAKING
Bates, 4th.ed. 661 pag. Leerzaam & helder. **Nu f 39.90**

OPHTHALMOLOGY PRINC. & CONCEPTS Newell, 6th.ed. 609
pag. Basaal & klinisch meesterlijk **Nu f 24.90**

NELSON: TEXTBOOK OF PEDIATRICS 12th.ed. 1899 pag. Wat 'n
dikke pil, voor 1,5 cent per pag. **Nu f 29.90**

GRATIS: BRAIN LIST

BELEEF HET MEE:
Een opsomming van
honderden goedkope
wetenschappelijke
boeken. Vraag aan of
neem mee van de beurs.

DONDERDAG
3
FEBRUARI
16.00-22.00 UUR

VRIJDAG
4
FEBRUARI
10.00-22.00 UUR

ZATERDAG
5
FEBRUARI
9.00-17.00 UUR

mecc
MAASTRICHT

GRATIS
TOEGANG
GRATIS

**NIEUW:
NU OOK PER
POST**
BESTELLEN PER REMBOURS =
BETALEN AAN DE POSTBODE
Voor het 1e boek f 8.- en
vervolgens slechts f 3.- per
boek extra.
BEL 03402 - 47 400

Stationsstraat 5, 6221 BM Maastricht - Tel. 043-214550

Open: zondag 9.30-2
dagelijks 8-6
Gesloten: dinsdag

Docenten en medewerkers ook u kunt genieten
van onze meesterlijke vlaaien tijdens uw werk!

Even bellen 214550.....

En wij bezorgen zo snel mogelijk.

P.S. Liefst een dag van tevoren bestellen maar het
kan ook op de dag zelf.

10% korting tegen inlevering van deze advertentie

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publikatie. Met vragen of opmerkingen kunt daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): R. Peters, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 883487, voor woe. 12.00 uur.

FdEW (vakgr./comm./studiever.): B. Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.

FdG (vakgr./comm./studiever.): R. le Doux, Fac.Bur., niveau 3, kamernr. 3226, UNS 50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): A. Bastiaens, Bur.Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1.249, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: N. Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor woe. 16.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Uitsluitend berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 883081, voor vrij. 12.00 uur. Berichten over externe activiteiten worden alleen opgenomen als er plaats is.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Kandidaten prijs kankerbestrijding

Kandidaten voor de Prof.dr.P. Muntendamprijs 1994 kunnen tot 15 maart worden voorgedragen. De prijs is bedoeld om iemand te onderscheiden die zich bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt op het gebied van de kankerbestrijding, bijv. d.m.v. wetenschappelijk onderzoek, psychosociale zorg en patiëntenbegeleiding, of voorlichting en publiciteit. De winnaar krijgt een oorkonde en legpenning en mag in overleg met het bestuur f 50.000 besteden voor extra activiteiten op zijn of haar werkterrein. Inf.: Ned.Kankerbestrijding/Kon. Wilhelmina Fonds, Sophialaan 8, 1075 BR Amsterdam.

Beurzen voor vrouwen

De Stichting Fonds Doctor Catharine van Tussenbroek stelt in 1994 acht beurzen beschikbaar. Het fonds bevordert de wetenschappelijk opleiding en het wetenschappelijk werk van vrouwen. Er zijn twee beurzen voor gepromoveerde vrouwen (max. f 12.500), twee voor afgestudeerden die in het buitenland een promotie-onderzoek willen verrichten (max. f 12.500), en vier reisbeurzen van max. f 2500 voor vrouwen die aan een proefschrift werken. Voor aanvraagformulieren: Postbus 11313, 2301 EH LEIDEN. Deadline: 10 februari.

Promotie drs. G. Schaart

Gert Schaart (vakgroep Moleculaire Celbiologie en Genetica) verdedigt op 27 januari zijn proefschrift 'Expression and organization of sarcomeric constituents during muscle cell differentiation'. Promotor is prof.dr. F.C.S. Ramaeckers.

Gedurende de ontwikkeling van spieren worden in bepaalde stadia specifieke eiwitten aangemaakt. Deze eiwitten zijn van essentieel belang voor het functioneren (contraheren) van de spiercellen. Voor een aantal van deze eiwitten is nog niet precies bekend wanneer ze worden aangeschakeld en hoe ze werken. In het ontwikkelende muizehart en in gekweekte spiercellen werd de volgorde van aanschakelen van deze spier-specifieke eiwitten bepaald. Door gebruik te maken van genetisch gemodificeerde muizen werd gekeken naar functionele eigenschappen van enkele spier-specifieke eiwitten.

Promotie drs. W.J. Kop

Wijo Kop (vakgroep Medische Psychologie, momenteel werkzaam in de Bethesda, Maryland, VS) verdedigt op 27 jan. zijn proefschrift 'The predictive value of vital exhaustion in the clinical course after coronary angioplasty'. Promotor is prof.dr. A.P.W.M. Appels.

In het onderzoek wordt aangetoond dat patiënten, die last hebben van ongewone vermoeidheid na een dotter-behandeling, binnen een jaar meer dan twee maal zo vaak een nieuwe aandoening van het hart krijgen dan mensen die dergelijke klachten niet hebben. Binnen een jaar kreeg 35% van de patiënten die twee weken na een dotterbehandeling uitgeput waren een nieuwe cardiale gebeurtenis, terwijl dit percentage slechts 17% was bij patiënten die niet uitgeput waren.

Dit onderzoek bevestigt dat vitale uitputting een risicofactor is voor hartziekte, onafhankelijk van hoge bloeddruk, cholesterol en roken en maakt aannemelijk dat de aan het hartinfarct voorafgaande uitputting niet het gevolg is van verminderde doorbloeding van het hart. Dit heeft implicaties voor de behandeling van mensen met een verhoogd risico op hartziekte en die klagen over ongewone vermoeidheid; hierbij zou een vermindering van uitputting door ontspanningstraining de prognose wellicht ten goede kunnen beïnvloeden.

Het onderzoek werd financieel ondersteund door de Nederlandse Hartstichting en de Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek.

Reserve lid stembureau

De gemeente Maastricht zoekt mensen die bereid zijn bij de drie verkiezingen die dit jaar worden gehouden (2 maart Gemeenteraad, 3 mei Tweede Kamer en 9 juni Europees Parlement) en in 1995 bij de verkiezing voor Provinciale Staten op te treden als reserve-lid van een stembureau. Wie daadwerkelijk zitting heeft krijgt f 100 per zittingsdag.

Aanmelden: secr. afd. Burgerzaken gemeente Maastricht, Stadkantoor 1 (9-13.30 u), tel. 292246.

Lezingencyclus ontwikkelingsproblematiek

Op woensdagmiddag vindt vanaf 26 jan. van 13.30-15.30 uur een lezingencyclus plaats. Lokatie: Tongersestr.53, kamer 1.001. Het programma:

26 jan.: dr. L. de la Rive Box (ECDPM) 'Inleiding in de ontwikkelingsproblematiek'

02 feb.: dr. P. Calje (FdCW) 'Hoofdpijnen uit de geschiedenis van de relatie Europa-Derde Wereld.'

09 feb.: dr. Ron Rote, ontw.econoom 'Structurele aanpassing in ontwikkelingslanden'

23 feb.: prof. mr. Th. van Boven (FdR) 'Rechten van de mens en ontwikkelingssamenwerking'

02 mrt.: dr. A. Hardon (onder voorbehoud) 'Primary Health Care'

09 mrt.: dr. P. Hoebink (K.U.N.) 'De Nederlandse ontwikkelingshulp: geschiedenis, motieven en problemen'

16 mrt.: drs.J.P. Pronk (minister Ontw.samenwerking) 'Een wereld in geschil'

Inlichtingen: Annechien Deelman, BIS 043-883211

VACATURES

Schriftelijke sollicitatie onder vermelding van vacature-nummer op envelop en brief binnen 10 dagen te richten aan de Dienst P&O. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 003

Bij de Dienst Huisvesting is ten behoeve van het secretariaat van de dienst per 01 februari 1994 vacant de functie's van: administratief medewerkster 0.5 fte en een administratief medewerkster 0.4 fte. Het betreft een tijdelijke aanstelling voor de duur van 1 jaar. Een vaste aanstelling voor onbepaalde tijd behoort tot de mogelijkheden.

De werkzaamheden:

Bestaan uit het uitwerken van brieven en nota's op p.c. Postverzorging, zoals het in- en uitschrijven van brieven, kopieerwerkzaamheden, archivering en verspreiding.

Telefoon aannemen en het uitvoeren van administratieve werkzaamheden.

Functie-eisen:

Havo of vergelijkbare diploma's

Ruime kennis van w.p. 5.1

Goede kennis van de nederlandse taal

Accuratesse en goede contactuele eigenschappen

Bereid en is staat om in teamverband te functioneren.

Salaris:

Afhankelijk van de ervaring maximaal f 2.972,— conform schaal 4 van het BBWO bij een full-time aanstelling.

Inlichtingen:

Inlichtingen omtrent de functie's kunnen worden ingewonnen bij dhr. H. Beijer (tel. 3175) of mw. M. Romero (tel. 1376)

Interne vacature 004.

De Dienst Informatie, Communicatie en Automatisering (ICA) verzorgt de dienstverlening op het gebied van de automatisering en informatievoorziening ten behoeve van onderwijs, onderzoek, bestuur en beheer. Eén van de activiteiten die in dit kader wordt ontplooid is het beheren van een PCshop. Om verbetering van de kwaliteit van de shop te realiseren heeft de dienst een vacature voor een

PCshop beheerder (m/v).

Het betreft hier een full-time aanstelling voor een jaar, met uitzicht op verlenging.

Taakbestanddelen:

- Advisering en verkoop aan klanten en inkoop bij leveranciers van PC's en PC add-ons.

- behoefte-peiling onder de potentiële klanten van de PCshop, zijnde beheerseenheden, medewerkers en studenten van de RL.

- in overleg met het hoofd GO, namens de RL, voeren van onderhandeling met leveranciers, ook in SURF verband, over leverings-condities, inclusief te verkrijgen kortingen, demoregelingen e.d.

- marketing activiteiten tbv shop: op de hoogte zijn en blijven van actuele ontwikkelingen op de PC markt en adviseren aan het Hoofd GO over de te volgen strategie, zoals het verzorgen van advertenties in de observant, mailings en deelname aan de inkom-weken.

- het begeleiden van shopmedewerker(s) in hun activiteiten en hen aansturen bij uitlevering, nazorg en storings afhandeling op geleverde producten.

- administratie van de shop, zowel inkoop als verkoop, als voorraadbeheer, conform de richtlijnen die in het procedurehandboek PCshop zijn vastgelegd.

- (doen) ondersteunen van klanten bij inloopfaciliteiten (printen, scannen, kopiëren licentie software).

- (doen) uitvoeren van het dagelijks beheer over de ruimte, zorgdragen dat de PCshop een representatief uiterlijk heeft en behoudt.

- bijhouden van openstaande orders, leveringen.

- aanleveren van management aan het hoofd GO: overzichten kosten en opbrengsten.

Vereisten:

043-877440.

04-02 Inauguratie Prof.dr. A. Labrie, 16.00 uur

11-02 Promotie P.M.H. Schifffers, 14.00 uur

11-02 Promotie M.J.A.M. van Wegberg, 16.00 uur

14-02 Carnaval; RL gesloten

15-02 Carnaval; RL gesloten

17-02 Promotie E.O. Noorthoorn van der Kruijff, 16.00 uur

18-02 Promotie W. Kuiper, 16.00 uur

24-02 Promotie E. van Breda, 16.00 uur

25-02 Promotie R.H.B. Lousberg, 14.00 uur

25-02 Promotie L.V.A. Boersma, 16.00 uur

- een relevante opleiding op HBO niveau in commercieel/administratief/technische richtinh, dan wel aantoonbaar werk- en denkniveau op gelijkwaardig niveau.

- kennis van MS-DOS PC's en Apple Macintosh + netwerken.

- enige jaren ervaring in een commerciële richting.

- accuratesse, aantoonbare ervaring met administratieve processen.

- uitstekende mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid.

Salariëring:

Afhankelijk van de ervaring maximaal f 4.676,— conform schaal 8-max. van het BBWO.

Inlichtingen:

over deze functie kunnen worden ingewonnen bij het hoofd van de afdeling Gebruikers Ondersteuning - dhr. B. Melief (tel. 883569).

In verband met het streven van de R.L. naar een evenwichtige personeelsopbouw worden vrouwen uitdrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

INTERNATIONALE SAMENWERKING

Laatste oproep voor VSB beurzen van Stichting VSB Fonds

De Stichting VSB Fonds biedt aan vijf afgestudeerden van de RL de mogelijkheid om met een beurs (bedragen tussen f 6.000,— en f 12.000,—) een postdoctorale opleiding in het buitenland te volgen of om onderzoek in het buitenland te doen. De studie of het onderzoek moet minimaal 3 en mag maximaal 24 maanden duren. Het beursbedrag bestaat voor de helft uit een schenking en voor de andere helft uit een renteloze lening. Een paar voorwaarden:

- niet ouder zijn dan 26 jaar bij begin van de vervolgstudie;

- de Nederlandse nationaliteit bezitten;

- een sterke motivatie voor de vervolgstudie;

- uitgewerkte studieplannen met begroting;

- in het studiejaar 1993/94 afstuderen; de activiteit waarvoor de beurs wordt aangevraagd moet in het studiejaar 1994/95 plaatsvinden.

Voor meer informatie: Ina Engelen, Bureau Internationale Samenwerking, tel. 883211 (tussen 8-12 uur). Aanvragen moeten voor 1 maart 1994 zijn ingediend.

3 beurzen Indian Council of Cultural Relations

Deze beurzen zijn bestemd voor post-doctorale opleidingen of voor onderzoek in India (niet voor een studie medicijnen). Maximale duur: 2 jaar. Goede kennis van het Engels is noodzakelijk. Let op: sluitingsdatum is reeds 10 februari 1994.

Meer informatie: Ika Ploumen, tel. 883513.

Democracy and democratisation in Africa

This conference is organised by the Africa committee at the International Institute for Aerospace Survey and Earth Sciences and the Ministry of Foreign Affairs through the Global Coalition for Africa and will be held at the ITC Enschede on 18 and 19 March 1994. Topics for discussion:

1. Democracy and land rights

2. How can democracy assist in environmental management and sustainable development

3. Food security and survival of democracy in Africa

4. The African woman and the democratisation process

5. Ethnicity and decentralized decision making.

More information:

The Organising committee for the African conference

c/o Student Affairs Office

POBox 6

7500 AA Enschede

Vacatures Dienst over Grenzen

De volgende vacatures zijn bij ons binnengekomen:

- artsen voor rurale ziekenhuizen in Namibia; voor enkele opvolgingen in

1994 in Zimbabwe en programma medisch werk in Suriname;

- internist voor opleidingsziekenhuis IME Kimpese in Zaïre;

- docent Z-verpleegkunde voor Stichting Beteljada in Suriname;

- docent Verpleegkunde Gutu-, Mnene- & Murambinda Mission Hospital in Zimbabwe;

- docenten speciaal in samenwerking met Ministerie van Onderwijs in Botswana.

Meer informatie: Dienst over Grenzen; Postbus 177; 3700 AD Zeist; tel. 03404-24884.

Openingstijden

Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten en medewerkers wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Infotheek voor Studie en Beroep van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 11, kamernr. 0217.

STUDENT EN ZAKEN

Studentenpsycholoog

Voor een gesprek met de studentenpsycholoog Ruud vd Berg, kun je een afspraak maken via het secretariaat Studentenzaken, Len.26, kamer 0310B, 883354.

Studentendecanaat

Het inlooppreekuur is op di. van 14.00 - 16.00 u. Lenc.str. 26, K. 310B. De tel. spreekuren zijn op ma. en di. van 13.30 - 14.00 u. (043) 883354.

Openingstijden secretariaat SZ:

ma., di. en wo. 13.30-16.30 u., do. 9.00-12.00 u en 13.30-16.30 u, vrij. 9.00-12.00 u.

Infotheek voor Studie en Beroep

Openingstijden: ma, di. en do. van 10.00-16.30, wo. en vr. van 9.00-13.00.

Verkrijgbaar voor studenten FdR en FdEW in afstudeerfase, het Intermediair Jaarboek 1994.

LOOPBAAN ADVIES CENTRUM (L.A.C)

In okt. '93 is een L.A.C. opgestart binnen de RL. Momenteel kan het L.A.C. de volgende faciliteiten aanbieden aan studenten of (pas)afgestudeerden die de stap naar de arbeidsmarkt gaan maken:

- Documentatie, boeken en naslagwerken op het gebied van solliciteren, arbeidsmarkt, arbeidsmarktstroomcijfers etc;

- Bedrijvendocumentatie;

- Vakatures uit de landelijke dagbladen; alle bij de arbeidsbureau's in de regio Zuid-Limburg geregistreerde vaktures op HBO en WO niveau

RL-AGENDA

Promoties en inaugurele- of afscheidsre-des vinden plaats in de Aula, Tongersestraat 53. Informatie: Rectoraat, 883096/883210

25-01 Lezingencyclus: De sociale en culturele context van MGK problemen; Drs.A. Krumeich
RL: Sociale afweermecanismen tegen bedreigingen uit het milieu; Groene Zaal, Fac. II, UNS 50 12.30-13.30 uur

26-01 Lezing Prof.dr. J. Kenardy, University of Newcastle, Australia: 'The Panic Experience: Implications for Aetiology' Vergaderzaal nr. 3,

niveau 1, AZM 16.30 uur, info Y. Stevens: 043-877440.

27-01 Promotie G. Schaart, 14.00 uur

27-01 Promotie W.J. Kop, 16.00 uur

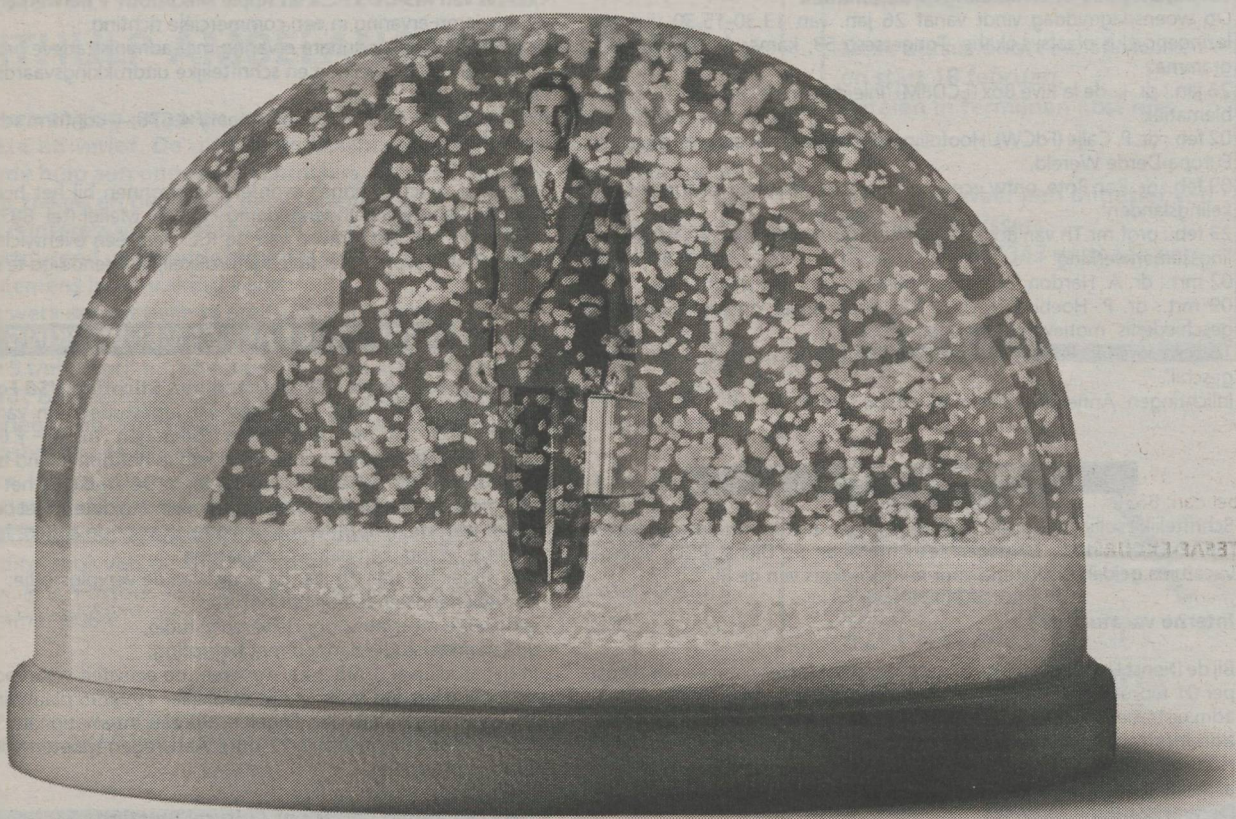
28-01 Promotie P. Draaijer, 14.00 uur

01-02 Lezingencyclus: De sociale en culturele context van MGK problemen; Dr.E. Houwaart

RL: de reactie van de medische stand op milieugezondheidsproblemen; Groene Zaal, Fac. II, UNS 50 12.30-13.30 uur

02-02 Lezing drs.H.Baars, RL: 'Een psychiatrie van mensen en betrekkingen' Vergaderzaal nr.

3, Niveau 1, AZM 16.30 uur, info: Y. Stevens

Wat heb je aan een mooie positie als niemand je ziet staan?

Je staat op het punt van afstuderen en denkt aan je carrière. Begrijpelijk. Dan kun je twee dingen doen. Je zoekt een bedrijf op en wacht tot je in het diepe mag. Of je praat met de mensen van Moret Ernst & Young Accountants.

Onze carrière-policy is namelijk bijzonder helder: bedrijfs-economen met pit krijgen bij ons alle ruimte. In feite bepaal je je eigen weg naar de top. Meer weten? Bel dan nu met de heer R.J. Ekkebus, telefoon 010 - 4074368.

Praat 'ns met de mensen van Moret Ernst & Young.

MORET ERNST & YOUNG

De buitenlandstage voor academici.

ABN AMRO heeft ook in 1994 voor 40 studenten stageplaatsen, verspreid over het wereldwijde netwerk van de bank.

Om voor een stageplaats in aanmerking te komen, gelden de volgende eisen: je zit in het laatste jaar van een universitaire studie bedrijfskunde, economie, econometrie, rechten, informatica of MBA, je beschikt over aantoonbare financieel-economische belangstelling en je bent niet ouder dan 26 jaar.

Als je een internationale stageplaats als de uitdaging ziet, dan kun je vanaf 17 januari t/m 10 februari a.s. een aanmeldingsformulier aanvragen.

Bel 020-628 0157/628 0155 of 628 0158.

ABN AMRO De bank

Korting op vakantie met je CJP.

Geld over voor een annuleringsverzekering.

En korting op o.a. musea theater, films, CD's, video's, tijdschriften, boeken. Meer weten? Bel CJP 020-6224059.

U KOOPT TOCH ZEKER GEEN HUIS...

zonder éérs een deskundige te raadplegen. van der Meulen Vastgoed Adviseurs; voor zoekopdrachten volledige begeleiding en deskundig advies bij de aankoop en financiering van uw huis.

Linda van der Meulen
VASTGOED ADVISEURS

◀ Grote Looiersstraat 28b
◀ 6211 JJ Maastricht
◀ telefoon 043 - 25 28 33

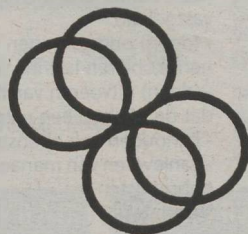
Oké, het is waar, uiteindelijk moet je het zelf doen, maar met een rijopleiding op maat van

AUTORIJSCHOOL R. ten BRINK

Op weg naar je Rijbewijs

- * - Lessen in VW Golf
- * - f 40,- voor 60 minuten

Telefoon 043-613426

HIE/A
PRINTING

PROMOTION TEXTILES

Voor het bedrukken van :

- Caps
- T-shirts
- Sportkleding
- Swaeters
- Katoenen tassen enz.

Ook voor U rekclamedoeken en reclameborden bent U bij ons het juiste adres.

Kasteel Daelenbroeckstraat 36a 6222 VP Maastricht
Telefoon 043 - 639557 Fax 043 - 634804.

alsmede vakatures van het uitzendbureau Topstart;

- Adressen (ook internationaal) van werving- en selectiebureau's;
- Persoonlijk adviesgesprek (op afspraak).

Het L.A.C. is gevestigd in de Bouillonstr. 11 (Maastricht), naast de Infotheek voor Studie en Beroep. Openingstijden: ma. di. en do. van 13.00 - 17.00, wo. en vr. van 9.00 - 13.00 u. Coördinator is H. Muysens, tel. 883395.

Agenda Ichtus

20 jan. film op de universiteit! Let op de aankondigingen.

R.K. studentenpastoraat Maastricht

Iedere do. om 19.00 u. en zo. om 10.30 u. een viering van de H.Mis, voorgegaan door pastor F.Peró. Iedere vr. tussen 19.30 u. en 21.00 u. aanbidding in de kapel van R.K. Studentenpastoraat. Adres: Boschstr. 97, societeit "in de Fortuyn".

NSEM

We zijn bereikbaar (telnr. 883142) voor al je vragen en klachten m.b.t. je onderwijs of studie. Ook voor mensen die actief willen worden m.b.t. onderwijs, anti-racisme, de LSVb of het facultaire cq. universitaire politieke wereldje. Elke di. is het bestuur bereikbaar tussen 19.00-20.00 op de NSEM-kamer! Moet er een vakbond voor studenten blijven bestaan die voor jouw belangen op komt, wordt dan lid door fl. 10,- over te maken op postgiro. 3843114 o.v.v. naam, studie en tel.nr.

Agenda AEGEE

Elke di.avond 21.00 heeft AEGEE borrel in Satyricon.
21-24 jan: Congress "New Europe - New Law" in Krakow
27 jan: Lezing drugstoerisme in de Euregio

Agenda SIB

Elke do. ledenborrel in Van Sloun vanaf 22:00 uur.

Agenda Tafelstraat

Do. 20 jan. 20.00 u. Verg. Alg. Bestuur
Ma. 24 jan. 20.00 u. Leerhuisgroep
di. 25 jan. 18.00 u. Koorrepetitie; 19.30 u. Toneelrepetitie;
20.00 u. Spiritualiteitsgroep; 20.00 u. Literatuurgroep; Somerset Maugham: The Razors Edge.
Wo. 26 jan. 16.30 u. Yogagroep; 18.00 u. Tafelen; opgeven voor 4 u.;
20.00 u. Groep homosexualiteit; 20.00 u. Verhalen en verhaaltjes
Do. 27 jan. 20.00 u. Groep Poëzie; 20.00 u. Intuïtief Tekenen
Behoeft aan een gesprek met één van de pastores?
Kom langs of bel voor een afspraak (tel.215651)

MST

Wil je meer uit je studie bedrijfseconomie halen dan theoretische kennis? Schrijf je dan nu in bij MST voor een interessante werkopdracht. Kom langs voor meer informatie op ons kantoor in de Abtstraat 4 van ma. t/m vr. van 13.30 tot 16.30. Tel: 883927

Agenda KOKO

21 jan: Gala Daps Decentium. Kaarten f 25,- (introducees f 35,-) tot 14 jan verkrijgbaar op ma. en do. op de kroeg.
26 jan: Koko's festival 2. Happy hour van 20.30 tot 21.30. Locatie Aen de Wan.

Agenda R.K.S.V. Servatius

wo 26 jan.: 20.30 u kegelen, f3.50 leden, f4.50 introducés.
za 29 jan.: dagje Den Haag (inteken-activiteit).
Elke wo.avond is er mensa om 18.30 u. Inschrijving tot 12.00 u. wo. Kosten: f5,- leden, f6,50 introducés. Boschstraat 97, Maastricht, tel.211126

LV&S

FITNESS

In de week van 24 t/m 27 jan. a.s. starten de nieuwe fitness-cursussen, zowel beginners als gevorderden, (diverse tijden). Prijs f 45,- voor 3 lessen van 1 u. (inkl. licentie vrij trainen). Inschrijven/kursusfolder verkrijgbaar bij LV&S.

GEEN PROGRAMMA LV&S

Van 12 - 18 febr. a.s. is er geen LV&S-programma i.v.m. carnaval.

GOLF

Op 23 febr. a.s. start een nieuwe cursus golf voor beginners, op de wo.dagen van 14.45 - 15.45 u. Kosten f 50,- voor 7 lessen van 1 u. Inschrijven/kursusfolder verkrijgbaar bij LV&S.

SPORTKAARTEN HALVE PRIJS

Vanaf 1 febr. zijn alle sportkaarten en zwemabonnementen voor de helft van de prijs verkrijgbaar bij LV&S.

WEERBAARHEID

Op di. 22 febr. a.s. start de nieuwe cursus weerbaarheid van 19.30 - 22.00 u. Prijs f 15,- voor 5 a 6 lessen van 2,5 u. Inschrijven/kursusfolder verkrijgbaar bij LV&S.

AGENDA MSBC HEEP

7 febr. a.s. Heep-Carnavalstoernooi.

Maastrichtse Studenten Alpen Club

MaasSAC 'ers en andere liefhebbers van rots & berg opgelet, Heb je zin om deze zomer lekker te gaan "klettern"? Via de MaasSAC kun je deelnemen aan diverse klimcursussen, speciaal georganiseerd voor en door studenten. Er zijn (alpiene) sportklimcursussen, en klimcursussen in de Alpen voor beginners t/m gevorderden. Een cursus duurt tien dagen en kost, afh. van het niveau, tussen de f500,- en f700,- (incl. leidingkosten, volpension en materiaal). Wo. 2 febr. vindt een voorlichtingsavond plaats. Inlichtingen: Marieke, 618439 of Remi, 09-32-12-455240. N.B. De uiterste inschrijfdatum voor de cursussen is 14 februari! De MaasSAC organiseert 19/20 maart weer een **introductieweekend** voor potentiële leden. We gaan dan lekker klimmen en abseilen in de Duitse rotsen. Na het weekend beslis je of je lid wordt. Voor inlichtingen en opgave: Margreet, 217658 of Petra, 639813. Grijp die kans en wordt TOPstudent!

STUDIUM GENERALE

GRENZEN AAN TOLERANTIE

Tolerantie t.o.v. de crimineel

Do. 26 jan., 20.00 u., Collegezaal Nieuwenhof, Zwingelput 4, toegang: gratis.

Lezing door: prof. mr. Th. de Roos, hoogleraar strafrecht, RL.

Co-referent: mr. J. Reerink, directeur Reclassering Limburg.

Gespreksleider: mr. G. v. d. Heuvel, criminoloog, RL.

Straffen voor crimineel gedrag zijn bij de wet geregeld. In de rechtspraak worden wraak en clementie en wraak op rationele wijze met elkaar verbonden. De Roos stelt dat tegenover de primaire reactie (oog om oog, tand om tand) de rationeel-principiële zijde van het tolerante strafrecht staat, waarbij fundamentele tegenspraken in het recht zichtbaar worden. Reerink gaat in op het probleem van de (in)tolerantie jegens personen die na het uitzitten van hun straf terugkeren in de maatschappij.

CURSUSSEN

Vanaf 31 jan. start het SG weer met cursussen **modeltekenen** (ma.avond), **aquarelleren** (di.avond), **tekenen** (di.avond), **modelschilderen** (wo.avond), **schilderen** (do.avond). De cursussen bestaan uit 10 lessen van 2 u. Kosten: f 95,- (stud.) / f 130,- (medw). De kosten voor modeltekenen en -schilderen zijn f 35,- hoger. In maart gaan we weer van start met cursussen theater-, film-, en kunst kijken. Wil je meer informatie bel dan: 883541 (ma. t/m do. v. 9.00 t. 17.00 u.).

TEFAF-EXCURSIE

Zo. 13 maart, 12.30 u., Mecc, Forum 100, kosten: f 10,- (stud.) / f 20,- (medw.)

Van 12 t/m 20 maart wordt in het Mecc in Maastricht The European Fine Art Fair gehouden. Deze beurs is een van de meest vooraanstaande kunst- en antiekpresentaties ter wereld. Op de beurs is o.a. werk van oude meesters, oriëntaalse kunst en moderne kunst te zien en zijn sieraden, boeken en tapijten te bewonderen.

Het Studium Generale organiseert een excursie naar deze beurs. Deelnemers worden rondgeleid, kunnen een lezing bijwonen en krijgen tot slot zelf gelegenheid om alles nog eens goed te bekijken. Maak voor inschrijving gebruik van de inschrijfstrook of bel voor meer informatie het bureau Studium Generale: 883541 (ma. t/m do. v. 9.00 t. 15.30 u.).

WETENSCHAPSWINKEL

Bij de Wetenschapswinkel staan de volgende onderzoeksvragen open:

- Onderzoek naar de mogelijkheden van de 'Arbeidskamer' als model voor Nederland. De Arbeidskamer zoals die funktioneert in Duitsland, Oostenrijk en Luxemburg behartigt de belangen van werknemers en werkgevers, alle werknemers zijn verplicht lid. Onderzocht dient te worden hoe deze Arbeidskamer funktioneert in bovengenoemde landen, de afbakening vakbonden/Arbeidskamer, en hoe zinvol het is voor vakbonden om lid te zijn van de Arbeidskamer, dit laatste i.v.m. de lopende discussie t.a.v. de participatie van vakbonden in de Kamers van Koophandel. Goede passieve en actieve beheersing van Duits noodzakelijk (Rechten).

- Inventarisatie van projecten 'Opvoedings-ondersteuning' in het opbouwwerk in Nederland, alsmede literatuurstudie hieromtrent. Bijv. jaarwerkstuk GVO

- Imago-onderzoek en onderzoek naar de bekendheid van het Steunpunt Zelfzorg. Het Steunpunt Zelfzorg ondersteunt pat., ouder-, gehandicaptenverenigingen, zelfhulp- en contactgroepen. (FdGW)

- Onderzoek naar subsidiestromen en naar de wenselijkheid van een nieuwe, centrale organisatiestructuur voor kinderopvang (Econ) De onderzoeken kunnen als onderwijsverplichting gelden: jaarwerkstuk, opstel, paper, (eind)scriptie. Begeleiding vanuit de faculteiten is toegezegd. Meer info: W.winkel, Looiersgracht 14, tel: 883120/883529. WWW in Randwijk op di. en do. 9.00-12.00 u, DEB 1, K0015. Tel: 882419

ALGEMENE WETENSCHAPPEN

Kennistechnologie

Maandag 24 januari 1994 is de derde bijeenkomst voor de bestuursleden van Incognito. Deze bijeenkomst begint om 19.30 uur en is ten huize van penningmeester R. Thissen, Kiezelstraat 51 te Hasselt.

Op 1 februari a.s. om 14.00 uur tot 16.30 uur, in de Spiegelzaal, Kapoenstraat 2 zal G. Tacken een voordracht over de studie Kennistechnologie voor alle bij deze studie betrokken medewerkers.

CULTUURWETENSCHAPPEN

Onderwijsbalie

Openingstijden:
maandag: 09.30 - 10.30 uur; dinsdag en donderdag: 13.00 - 13.30 uur
woensdag en vrijdag: 11.30 - 12.15 uur
Roosters en blokboeken voor de 4e periode kunnen vanaf donderdag 20-01 worden afgehaald.
Extra openingstijden: vrijdag 21-01 van 11.30-13.30 en maandag 24-01 van 12.00-14.00 uur.

Attentie: buiten de reguliere en genoemde extra openingstijden wordt geen onderwijsmateriaal verstrekt!!!

Herkansingen

De eerste herkansingsronde voor de blokken 1.1 t/m 1.3 en 2.1 t/m 2.3 vindt plaats op 28-02 en 02-03.

Iedereen die aan een herkansing wil deelnemen, dient zich hiervoor op te geven. Meer informatie over wijze van inschrijven, tijdstippen en locaties vind je op de publicatieborden.

Herkansing pract. "Methoden van cultuurhistorisch en historisch-sociologisch onderzoek": donderdag 3 maart, van 09.00-11.00, Spiegelzaal

Studie-adviseur

Studie-adviseur Thijs Hoex is aanwezig op maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag.

Open spreekuur: woensdag van 10.00 - 11.00 uur.

Voor een afspraak buiten het spreekuur kun je bellen, tel. 883616.

Secretaris Vaste Commissie voor de Examens

Als je vragen hebt over het examenreglement, over toetsen, studiepunten, etc., dan kun je terecht bij de secretaris van de VCE, Resi Peters,

kamer 0023, tel. 883487 (dinsdag t/m vrijdag).

Oproep studentlid bibliotheekcommissie

Studenten die belangstelling hebben om als studentlid zitting te nemen in de bibliotheekcommissie kunnen zich schriftelijk aanmelden bij het Faculteitsburo. De commissie vergadert ca. 4 x per jaar. Inl.: Chris Leonards, vakgr. geschiedenis.

Agenda CWSV Orakel

openingstijden kamer: maandag t/m donderdag, 13.00-13.30 uur

openingstijden reductieburo: maandag en dinsdag, 13.00-13.30 uur

Mededelingen:

- Er hangt een prikbord en een brievenbus van Orakel in de koffiehoeke, Kapoenstr. Alle informatie wordt voortaan via het prikbord bekendgemaakt. Ideën, aanmeldingen en berichtjes voor Orakel s.v.p. in de brievenbus.

- De foto's van het kerstdiner en het feest liggen op de Orakelkamer; ze kunnen bijbesteld worden.

- Willen de 2 mensen die lid zijn geworden van Orakel, maar niet hun naam (alleen een handtekening) op de acceptgiro hebben gezet, zich bekendmaken bij Thomas Schillemans.

Vakature: Orakel zoekt twee mensen voor het reductiebureau. Reacties bij Freek.

Lid worden? Wordt lid!

GENEESKUNDE

Mededeling Bureau Onderwijs

Getuigschriftenuitreiking 23 en 30 maart a.s.

Op 23 maart a.s. vinden de volgende getuigschriftenuitreikingen plaats: doctoraalgetuigschrift : 13.45 uur
basisartsgetuigschrift : 15.00 uur

Op 30 maart a.s. vindt de volgende uitreiking plaats:

basisartsgetuigschrift : 15.00 uur

Alle uitreikingen vinden plaats in de St. Janskerk te Maastricht. Iedere kandidaat krijgt een officiële uitnodiging voor de uitreiking. Er vinden twee uitreikingen voor het basisartsgetuigschrift plaats. Voor welke uitreiking je bent ingedeeld, wordt omstreeks 10 maart 1994 bekend gemaakt. Houdt hier dus rekening mee in je planning!!

MFV REFLEX

Op woensdag 2 februari zal dhr. Oderwald vertellen hoe het is om gezondheidszorg te verlenen in oorlogsgebieden. Via de media krijgen we allerlei beelden op ons afgevuurd, maar wat voel je eigenlijk als je er middenin zit? Dhr. W. Oderwald is net terug uit Cambodja waar hij als verpleegkundige voor Artsen Zonder Grenzen werkzaam is geweest. Je bent van harte welkom om 13.30 uur tot 15.30 uur in het auditorium (Deb.1).

Entree: Reflexleden f1,-, niet-leden f1,50. Let op de posters!

Activiteitenagenda MFV Reflex

do 20-1 Klinische Lezing Anesthesiologie (16.30 uur)

di 25-1 Lezing 'Traditionele Chinese Geneeswijzen' door commissie

complementaire geneeswijzen groene zaal (UNS 50) 19.30 uur

wo 2-2 Lezing "Werken in oorlogsgebied, hoe is dat?" door commissie Tropen auditorium (Deb. 1) 13.30-15.30 uur.

wo 9-2 Biereliereavond in de Preuverij
Meer informatie over deze activiteiten is te verkrijgen in de Reflexkamer (1.153).

Mededelingen Bureau Internationale Betrekkingen

2nd International Students' Scientific Conference, May 13-14, Gdansk, Poland.

The Students' Scientific Society at the Gdansk School of Medicine invites all medical students to submit their original unpublished papers for the general program. The students who are planning to attend this meeting can be sure that they will find new ideas and contacts with colleagues, a forum for exchange of scientific experiences as well as spending two enjoyable days. More information and registration form can be found on the information desk near the reception at the faculty of Medicine, Uns50, or during student consulting hours: Tuesday between 12.30-13.30 (room 3.324) and Friday between 11.30-12.30 (room 1.150A). Het Centre National des Concours d'Internat (CNCI) deelt mede dat de examens voor buitenlandse geneeskunde studenten voor de franse "Internat en Medecine" dit jaar in juni zullen plaatsvinden in plaats van oktober. Dat betekent dat de inschrijftermijn voor buitenlandse artsen nu vier weken is. Inschrijvingen vinden plaats van 28 februari t/m 28 maart. Inschrijfformulieren en informatiegids zijn te verkrijgen bij: CNCI, 50 rue Castagnary, F - 75015 Paris, France. Tel.0033145339425. Fax 0033148562670 of DRISS de Haute Normandie, Concours de l'Internat en Medecine a titre etranger, Immeuble Le Mail, 31 rue Malouet, F-86107 Rouen Cedex, France. Examendata 2 en 3 juni.

Drie beurzen Indian Council of Cultural Relations.

Het ICCR (Indian Council of Cultural Relations) heeft een aanbod voor 3 beurzen voor Nederlandse studenten of staf. Aanvragen moeten in 6voud voor 10 februari a.s. bij de Indiase ambassade te Den Haag worden ingediend.

Voor meer informatie en voor de aanvragen: Bureau Internationale Betrekkingen tijdens het studentensprek uur: dinsdag tussen 12.30-13.30 (kamer 3.324) en vrijdag tussen 11.30-12.30 (kamer 1.150).

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

SBBG activiteiten

Op 8 februari organiseert de SBBG een bezoek aan Eurotransplant en TNO in Leiden. Dit uitstapje duurt de hele dag en is voor SBBG-leden gratis, niet-leden betalen fl.2,50. Je kunt je telefonisch opgeven bij Mariëlla Goosen (623589). Op 31 jan, 3 en 7 feb kun je je, tussen 12.00 tot 13.30u. in het trefcentrum, ook mondeling opgeven. Op 9 februari heeft de SBBG dhr. Selder van het Rode Kruis uitgenodigd. Dhr. Selder geeft een interessante lezing over werkzaamheden van het Rode Kruis (onder andere over internationale projecten). Tijdstip: 10.30-13.00 uur, plaats: UNS50, zaal 0406. Iedereen is van harte welkom!

Symposium

Donderdag 24 maart a.s. wordt door de VBGGK een symposium georga-

niseerd onder de titel 'Gek kind'. Tijdens deze dag zullen tal van aspecten met betrekking tot het thema 'kinder- en jeugd psychopathologie' aan de orde komen. Lokatie: Uns 50, tijd: 10.00-18.00 uur. Informatie en inschrijfformulieren: secretariaat tel. 881479 (maandag, woensdag en vrijdag) of schrijven naar Symposium 'Gek kind', Postbus 487, 6200 AL Maastricht.

Stageplaats/werkervaringsplaats student BB. Onderwerp van de stage is het inventariseren en analyseren van 'health interview' gegevens uit circa 20 Europese landen. Het gaat o.a. om WHO health for all indicatoren. Een deel van de te analyseren tabellen is reeds beschikbaar. De student moet door middel van telefonisch en/of schriftelijk contact voor aanvulling zorgen, de tabellen in de computer invoeren en analyseren. Er moet een Engelstalig rapport geschreven worden. Stageplaats: Centraal Bureau voor de Statistiek te Heerlen. Duur van de stage: 3 tot 6 maanden. Er wordt een stagevergoeding gegeven. Contact opnemen met G. Jongerius-de Gier, stagecoördinator Beleid en Beheer tel. 881690 of met Silvia Evers vakgroep EGZ tel. 881727.

Vereniging Belangenbehartiging Geestelijk Gezondheidkundigen (VBGGK)

Beste GKG-studenten: Wij blijven nog steeds op zoek naar aktievelingen die zich in willen zetten voor één van onze commissies. Vooral tweede en derde-jaars studenten zijn van harte welkom omdat zij immers het vernieuwde curriculum doorlopen. Met name de Commissie Public Relations en de Redactie van de Psychoskoop (het door de VBGGK uitgegeven tijdschrift voor Geestelijke Gezondheidkunde) kunnen nieuwe leden zeer goed gebruiken. Bel voor het vrijblijvend bijwonen van een vergadering met de contactpersoon van de commissie die je interesse heeft: Commissie Onderwijs en Onderzoek: Rokin Kakes 043-215146, Commissie Activiteiten: Karin Huygens 09-32-89718502, Commissie Public Relations: Nicole van Gastel 071-128509, Redactie Psychoskoop: Anne Rispens 043-624036, Studiegroep Beroepsbelangenbehartiging: Door Bijsterveld 043-617450, Heidi Mertens 043-672233, Marco Piëtte 043-252891 / 043-881441. Natuurlijk kun je ook lid worden zonder actief te zijn in een commissie. Aanmeldingsformulieren voor de VBGGK hangen bij het postvak van de VBGGK in de gang bij Buro Onderwijs GW, nivo 1 aan de Universiteitssingel 50.

Agora

Agora gaat naar Genève. We vertrekken op woensdagavond 9 maart en komen zondagochtend de 13e terug. Er staan excursies naar de Verenigde Naties, World Health Organisation en het Rode Kruis op het programma. Bij de reis zijn twee overnachtingen in een jeugdhoeve met ontbijt en diner inbegrepen en natuurlijk de heen- en terugreis per bus. De reis kost fl. 150,- voor leden van de verenigingen van GW en van de SIB, voor niet-leden is de prijs fl. 200,-. Je kunt je inschrijven van 17 tot 29 januari bij de balie van buro onderwijs tijdens het Agora-sprekuren (10-11u). Doe dit bijtijds want er kunnen maximaal vijftig mensen mee! Informatie: Karlijn en Natasja (476302) of Karin (626936).

Korte stage GVO

Teleac gaat een cursus op t.v. uitzenden over vermageren. De eerste drie hoofdstukken van het cursusboek moeten op korte termijn worden gepretest. Wie heeft interesse? Informatie: Frans Gerards (043-882220).

Cursus Solliciteren

In de periode maart/april '94 zal er een sollicitatietraining van 2 dagen worden georganiseerd voor ouderejaars studenten GW. De volgende onderdelen komen aan bod: - Loopbaanplanning, wat voor soort werk wil ik? - Zoeken van een advertentie en het maken van een advertentieanalyse. - Opstellen van een curriculum vitae en een sollicitatiebrief. Richtlijnen en achtergrondinformatie m.b.t. deze 4 onderdelen staan beschreven in het boek: 'Arbeidsmarktorientatie en Solliciteren' (1992) van M. Schreurs en J. Hommes. Aanmelden voor 1 februari 1994 d.m.v. een inschrijfformulier bij de balie van Bureau Onderwijs FdGW of via het secretariaat van het vaardigheidsonderwijs GW, kamer 5.403. Kosten (training + boek): f 40,-.

Cursus Sports Medicine in Linköping (Zweden)

Deze cursus is van 31 januari t/m 30 april 1994. Aantal plaatsen: 10 personen. Financiering: Erasmusbeurs. Meer informatie: Bureau Internationale betrekkingen FdG/FdGW, tijdens de spreekuren!

BGK-Helix

Studievereniging BGK-Helix is op zoek naar enthousiaste BGK-ers (zowel 2e, 3e als 4e jaars) die zin hebben om actief lid te worden van de vereniging. Binnen het bestuur is nog plaats voor een algemeen bestuurslid en een secretaris. Meer informatie: BGK-Helix, p/a vakgroep HB of bel Lidewij, tel.: 043-254309.

ECONOMIE

SPREKUREN STUDIE-ADVISEURS FdEW

Met ingang van 1 januari 1994 zijn de studieadviseurs van de FdEW bereikbaar op de dinsdagen en donderdagen.

Voor **kortdurende** gesprekken houden de studieadviseurs op dinsdag en donderdag **open spreekuren** van 10.00 tot 11.00 uur en **telefonische spreekuren** van 13.30 tot 14.30 uur.

Voorzie je dat een gesprek langer zal duren dan tien minuten, maak dan een **afpraak**. Afspraken kunnen gemaakt worden via het secretariaat (Mw M-L Panis, kamer 3.068, telefoon 88 3828).

Studenten die hun propaedeutische nog niet behaald hebben kunnen terecht bij Robert Pans (kamer 3.052B, telefoon 88 3846), doctoraalstudenten kunnen terecht bij Monique Welten (kamer 3.052A, telefoon 88 3776).

STUDEREN/STAGE IN HET BUITENLAND

Aanvragen voor financiële ondersteuning (STIR/SWOLL programma) voor studie of stage in het buitenland buiten het Erasmus programma dienen vóór 1 februari 1994 te worden ingediend bij Bureau Internationalisering, kamer 3.030, Faculteit der Economische Wetenschappen. Op dit adres zijn ook de aanvraagformulieren voor het STIR/SWOLL programma verkrijgbaar.

EFM AGENDA

EFM Alfa

09 en 10 februari Excursie naar Amsterdam: De Nederlandsche Bank en Optiebeurs
17 maart lustrumfeest met Rowwen Heze in sporthal Randwijck

EFM IMperator

03 februari Algemene Ledenvergadering

MMA

1 maart: Sawa Reel (De beste reclamespotjes van het afgelopen jaar).

SIGMA

SIGMA is de studentenbeleggingsvereniging in Maastricht en heeft op het moment een belegd vermogen van ruim f 20.000,-.

25 jan 19:30 ALV Ts 53, bekenmaking van de P-waarde.

25 jan 21:30 borrel in van Sloun

08 februari Algemene Ledenvergadering, TS53, 19.30 uur, daarna Van Sloun

08 februari Lezing over aandelen door iemand van Beursplein 5

Voor meer informatie: Abtstraat 4, k 1.002, tel 883790.

Kantooruren Ma t/m Do 13:00-14:00.

AIESEC

Champ is een case-studie competitie georganiseerd door Unilever en de London Business School. Er zal gestreden worden door teams van 4 personen. De kwalificatie-ronde zal in Rotterdam tussen 8 en 10 april plaatsvinden. De finale is een maand later in Londen.

Het prijzengeld bestaat uit 2000 ECU en een stage, aangeboden door de sponsor van dit alles, Unilever. Wil je meer weten of wil je je team meteen inschrijven? Kom dan naar de AIESEC-kamer, Abtstraat 4, kamer 2.002 & 2.004. Telefoon: 043-88 3863.

IRIC

Bij het **Institute for Research on Intercultural Cooperation (IRIC)**, gevestigd te Maastricht, wordt onderzoek gedaan voor binnen- en buitenlandse opdrachtgevers. Voor een onderzoek in opdracht van de Europese Unie naar maatschappelijke steun voor biotechnologisch onderzoek is een vacature (vooralsnog voor één jaar) beschikbaar voor **een afgestudeerde in de sociale of economische wetenschappen**. In verband met het kwantitatieve karakter van het onderzoek is aantoonbare affiniteit en ervaring met databases en statistische pakketten vereist. Uitstekende mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid in zowel Nederlands als Engels zijn gewenst. Honorering op niveau van BBRSchalen 8 tot 10. Mogelijkheid van verlenging is niet uitgesloten. Start project uiterlijk 1 maart a.s.

Sollicitaties binnen twee weken na verschijningsdatum te richten aan: IRIC, t.a.v. Dr. J. Soeters, Witmakersstraat 10, 6211 JB Maastricht. Telefonische inlichtingen: 043-259544.

RECHTSGELEERDHEID

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Verkrijgbaar aan de balie

Opsteltitels jaar 3 + 4 FR. Uiterste inleverdatum 26.01.1994.

Roosters en blokboeken blok 2 NR avondopleiding.

Roosters en blokboeken blok 3 NR+FR dagopleiding.

Toetsen blok 2 dagopleiding NR & FR

Dinsdag 18.01.1994

Sporthal de Heeg 09.00-12.00 uur: Belastingrecht voor particulieren (NR & FR), Kostprijsverhogende belastingen (FR).

Maandag 24.01.1994

Sporthal Geusselt 09.00-12.00 uur: Rechtshandeling (**let op: voor studenten uit onderwijsgroep 6 t/m 45!**).

Sporthal Geusselt 13.00-16.00 uur: Bedrijf (NR & FR).

Sporthal de Heeg 09.00-12.00 uur: Recht, markt en staat (NR) en keuzeblok Huurrecht (NR).

Sporthal de Heeg 13.00-16.00 uur: Keuzeblokken (NR).

Sporthal Daalhof 09.00-12.00 uur: Rechtshandeling (**let op: voor studenten uit onderwijsgroep 1 t/m 5!**) en Vennootschapsrecht (FR).

Adressen toetslocaties

Sporthal Geusselt, Olympiaweg 81, Maastricht. Sporthal de Heeg, Roversy 500, Maastricht. Sporthal Daalhof, Goudenweg 190, Maastricht.

Colleges

26.01: college Onrechtmatig gedrag 09.00-10.30 uur Collegezaal TS53

26.01: college Sociale Wetenschappen 13.00-14.30 uur Aula TS53

26.01: college Criminaliteit NR+FR 16.00-18.00 uur Collegezaal TS53

02.02: college Onrechtmatig gedrag 09.00-10.30 uur Collegezaal TS53

02.02: college Belastingrecht voor ondernemingen door A. Pleijsier:

Inleiding IB winst/Inleiding VPB

02.02: college Sociale Wetenschappen 13.00-14.30 uur Aula TS53

02.02: college Criminaliteit NR+FR 16.00-18.00 uur Collegezaal TS53

Stichting Rechtswinkel Maastricht

Stichting Rechtswinkel Maastricht zoekt een medewerker (m/v). De medewerker zal zich gaan bezighouden met het adviseren van cliënten op alle voorkomende gebieden van het sociale verzekeringsrecht en arbeidsrecht. Vereist is aantoonbare belangstelling voor het sociaal verzekeringsrecht. Kennis inzake de RWW en ABW strekt tot aanbeveling. Belangstellenden kunnen hun sollicitatie met cv sturen naar: St. Rechtswinkel M' tricht, tav. de heer M.J.A. Gaber, Capucijnenstraat 43 6211 RP Maastricht.

Bureau Stages

Locatie bureau stages: kamer 2215-OG. Spreekuur maandag en woensdag van 12.30-13.30 uur.

- In blok 3 zijn er verschillende stagemogelijkheden op het gebied van het milieurecht. Inlichtingen bij Bureau Stages, tel. 883274.

- Studenten Nederlands recht die in het studiejaar '94/'95 een stage willen volgen, worden uitgenodigd voor de voorlichtingsbijeenkomst op woensdag 23.02.1994 van 14.00-15.00 uur in de Collegezaal Nieuwenhof. Inschrijfformulieren zijn dan ook verkrijgbaar. Opgave voor de stages dient te gebeuren voor 31.03.1994.

Strafrechtsdispuut AVAS

Excursie Bijlmerbajes op vr 28 januari, vertrek 10.54uur. Inschrijven ma 10 jan 12.30-13.30 ingang Nieuwenhof. Zie ook het publicatiebord.

Vrijdag 25 februari excursie militaire gevangenis Nieuwersluis!

Cursus Loopbaanontwikkeling

In de periode maart/april 1994 wordt de cursus Loopbaanontwikkeling aangeboden. De cursus is gericht op arbeidsmarktorientatie en op zelfkennis. Doel van de cursus is inzicht te krijgen in eigen wensen en kwaliteiten met betrekking tot een beroepstoekomst. Nadere informatie en aanmeldingsformulieren zijn verkrijgbaar aan de onderwijsbalie. Inschrijven door middel van inleveren van het formulier en betaling van het cursusgeld fl. 40,- bij het secretariaat Vaardigheidsonderwijs GW, kamer 5.403, UNS50.

Scriptieprijs Randstad Uitzendbureau

Randstad Uitzendbureau stelt in het acad. jaar 93/94 de Randstad Scriptieprijs beschikbaar. Deze prijs is bestemd voor een student aan een Nederlandse Universiteit die de beste scriptie schrijft over kwaliteit in dienstverlening. Voor de auteur van de winnende scriptie is een prijs ter waarde van fl. 20.000,- beschikbaar; voor genomineerden is fl. 5.000,- gereserveerd. De scriptie moet zijn afgerond in het acad. jaar 93/94. De deelnemers dienen tevens in deze periode te zijn afgestudeerd. Voor informatie m.b.t. aanmelding en/of inzending scriptie, ligt een informatiebrochure ter inzage aan de onderwijsbalie.

ELSA-agenda

- 3-10 februari: bezoek Deense studenten aan Maastricht

- 9 februari: feest in de Orcus

- 19 februari: Gala in Brussel!

- 28 maart-2 april: Seminar 'Human rights on the threshold of the 21st century; Athene, Griekenland (220 DM, inschrijven vóór 15 februari). Informatie over deze activiteiten tijdens het ELSA-sprekuren: 13.30-14.30 in de verenigingskamer Nieuwenhof; 883071.

Openingstijden Bureau Internationalisering

Nederlandse studenten: maandag, dinsdag, donderdag van 10.15-11.15 uur.

Master studenten: maandag van 10.15-11.15 uur

Buitenlandse studenten: dinsdag, donderdag van 10.15-11.15 uur.

ERASMUS

Voorlichtingsbijeenkomst 'Studeren in het Buitenland' zal plaatsvinden voorjaar 1994.

Datum, tijd en plaats zullen tijdig bekend gemaakt worden.

MASTER PROGRAMMA'S

Er is veel nieuwe informatie binnengekomen over masteropleidingen 1994/1995. Alleen tijdens spreekuren!

STIR/SWOL SUBSIDIE

Er zijn nog verschillende STIR/SWOL beurzen beschikbaar voor zomercursussen, studiebezoek en buitenlands taalonderwijs in het kader van het ELS programma. Aanmeldingsformulieren eveneens bij Bureau Internationalisering tijdens spreekuren.

Voor een buitenlandse stage met STIR/SWOL subsidie wenden tot Bureau Stages, Bou 3, kamer 2.215. Telefoon: 883274.

UNIVERSITET I BERGEN (NORWAY)

One term course in EEC- and EEA Procurement law, Spring term 1994, Unieke kans om in Noorwegen een blok onderwijs te volgen. STIR/SWOL subsidie is beschikbaar.

Kom tijdens spreekuren naar Bureau Internationalisering voor meer informatie. Tijd dringt want de course start op 24 januari 1994.

3 BEURZEN : INDIAN COUNCIL OF CULTURAL RELATIONS

Aanbod van 3 beurzen voor Nederlandse studenten of staf. **Aanvragen moeten vóór 10 februari 1994** zijn ingediend bij de Indiase Ambassade te Den Haag. Meer informatie en aanvraagformulieren zijn beschikbaar bij Bureau Internationalisering tijdens spreekuren.

UNIVERSITET I BERGEN NORWAY

One term course in EEC- and EEA-procurement law, **spring term 1994**, introductory meeting on **January 24 1994**. Instruction in English. Meer informatie bij Bureau Internationalisering tijdens spreekuren.

Beurzen

- Baker & Mc Kenzie 1994 International Clerkships (informatie bij Bureau Internationalisering en Bureau Stages)

- Netherlands Fellowships Programme of Development Cooperation

- Fulbright beurzen 1994/95

- Overige beursmogelijkheden

* Netherlands-America Foundation Fellowships

* Frank Boas Fellowship

* American Fellowship (ACLS Grant)

- KNAW (Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen)

- NWO Stimuleringsfonds voor internationalisering t.b.v. AIO's en OIO's (SIR-beurzen)

- NWO Stimuleringsfonds voor internationalisering voor congresbezoek

van post docs

- VSB beurzen

- NACEE

- Jean Monnet Fellowships 1994/95

- Zie eveneens "Buitenland Bulletin" september 1993 met veel informatie over beurzen.

"Voele Hollender" waren de eerste woorden die naar mijn hoofd geslingerd werden toen ik als tienjarig kersvers import-meisje voet zette op de speelplaats van mijn nieuwe lagere school in Sittard.

Mijn protest dat ik niet uit Holland maar uit Brabant kwam, werd genadeloos afgedaan met de woorden: "Is toch hetzelfde".

In de supermarkt kon ik de kassière niet verstaan en bij de bakker (ook een Limburger) waren de Limburgers op de een of andere manier altijd eerder aan de beurt dan ik. Toch zing ik, ondanks deze kleine jeugdtrauma's, al vele jaren de Limburgse (en vooral de Sittardse) carnavalsliederen uit volle borst mee en ben ik oprecht verontwaardigd als een Randstadse eikel/journalist zich in Het Capitoel afvraagt of de overstroming in Limburg wel een nationale ramp genoemd mag worden. Waarom in godsnaam? Als ik dat zou weten, en andere Hollanders met mij, zou er geen toneelstuk hoeven worden geschreven als 'Eentje van ons'.

Regisseuse Floor Huygen werd zelf, hoewel geboren en getogen in Maastricht, nooit echt geaccepteerd als volbloed Limburgse, omdat haar ouders "Hollanders" zijn. Door de jaren heen bleef ze zich verbazen, en andere Hollanders met haar, over de "botsing tussen de manieren en gedrag boven en beneden de rivieren, en toch ook het verlangen naar 'Het Zuiden'". Waarom is de verbondenheid die Limburgers met hun streek hebben de ene keer ontroerend en de andere keer ontzettend irritant?

Huygen besloot een toneelstuk te maken dat de indrukken van een buitenstaander in de provincie weergeeft en de verschillen laat zien tussen 'mensen van hier' en die 'van boven de grote rivieren', na gesprekken die zij had met de Limburgse toneelschrijver en acteur Ger Bertholet. De mees-

'Eentje van ons' van Het Kruis van Bourgondië

Over 'Hollenders' en 'ons soort mensen'

Heleen Hummelen als Hollandse die moet aarden in Limburg. Maar op een dag zal zij de communie doen (foto Carry Gisbertz)

te teksten voor Huygen's stuk werden door hem geschreven, onder zijn pseudoniem G. Rapaille. Maar ook de acteurs Heleen Hummelen (een Hollandse), Har Smeets en Nico de Vries (allebei Limburger) leverden hun bijdragen. Hummelen speelt een Hollands meisje dat naar Limburg verhuist en hier moet zien te aarden. Dat kost nogal wat moeite met haar taalhandicap en haar andere gewoonten. Op school wordt ze gepest en als ze een café binnenkomt, verstomt de hele tent. Maar uiteindelijk doet ook zij haar communie, viert ze (wat houterig, maar toch) en zingt ze vrolijk de Limburgse levensliederen mee. (Moraal van het verhaal: er is nog hoop voor u, Hollanders?)

Smeets en De Vries helpen om alle clichés die Hollanders over Limburg en de Limburgers kunnen bedenken de revue te laten passeren: tuba's, carnaval, communies, processies, corruptie, barhangen lullend over vanalles en nog niets en, niet te vergeten, bier. Ook de vooroordelen van de

zuiderlingen over de mensen uit het Noorden komen aan bod: Hollanders zijn betweterig, arrogant en ze schreeuwen te veel.

Het merendeel van deze vastgeroeste denkbeelden is natuurlijk waar. Daarom is 'Eentje van ons' voor Limburgers én Hollanders een feest van herkenning. Alle ongemak en frustratie die je voelt als je als buitenstaander, door ouders, werk of studie gedwongen, in het Zuidelijke diepe wordt gegooit, komen in een klap weer boven drijven. De voorgeschotelde scènes, hoewel soms iets te lang doorgespeeld, zorgen soms voor ergernis maar vooral ook voor een hoop lol.

Judith Kuijk

'Eentje van ons' gaat op vrijdag 21 januari in première en is daarna nog te zien 22 en 25 t/m 29 januari in Het Kruis van Bourgondië om 20.30 uur.

'Fiorile': mooi stroperige familiegeschiedenis

De internationale doorbraak voor de Italiaanse broers Paolo en Vittorio Taviani kwam met *Kaos*, een uit losse verhalen opgebouwde film over Sicilië. In *Fiorile*, de jongste prent van het regisserend duo, is de plaats van handeling verlegd naar Toscane.

Tegen dit decor -overigens de geboortegrond van de Taviani's- speelt zich de generatielange geschiedenis af van de Benedetti's, een familie die meer dan honderd jaar geleden een vloek over zich afriep.

De film begint in het heden. Een latere telg uit het geslacht reist met vrouw en kinderen van Parijs naar Florence om zijn oude vader te bezoeken. Onderweg wordt de kroost vermaakt met de legende die over de familie de ronde doet. Ten tijde van Napoleons expansiedrift, zo gaat het verhaal, is de jonge luitenant Jean belast met het bewaken van de geldkist. Op doortocht in Toscane wordt zijn regiment overvallen door -wat onder de Fransen heet- een groep verwilderde edelen. De dochter van de -dan nog- boerenfamilie Benedetti raakt gewond in de strijd. Jean verzorgt haar en raakt verliefd. Ondertussen steelt een broer van het meisje de geldkist. Het Franse leger meldt de lokale bevolking dat Jean gefusilleerd zal worden als de kist niet

binnen vierentwintig uur wordt terugbezorgd. Zonder medeweten van het meisje besluiten de Benedetti's het geld te houden. De volgende dag wordt Jean gefusilleerd en het meisje is ontroostbaar.

Evenals *Kaos* kent ook *Fiorile* -overigens de naam van de maand mei in de Napoleontische kalender- een on screen-montage. Als vader in de auto vertelt over de legende, zien we eerst de hoofden van zijn kinderen, dan het voorbijzovende landschap, dan weer de hoofden en dan weer het landschap, maar deze keer verschijnt uit de struiken het Napoleontische leger inclusief de luitenant en zijn schatkist. Dat shot is duidelijk gefilmd vanuit een weggrijpende auto. Vervolgens bevindt de kijker zich tussen de Franse troepen en kan het verhaal beginnen.

Nog mooiere voorbeelden zijn te vinden aan het begin en einde van het tweede en derde deel uit de geschiedenis, als de familie dankzij de schatkist inmiddels behoort tot de aristocratie. Ook wat betreft het scenario en de casting doet *Fiorile* niet onder voor ander werk van de gebroeders Taviani. De jonge Benedetti ten tijde van WOII bijvoorbeeld, heeft in zijn eenzame kinderjaren regelmatig zijn fantasievriend luitenant Jean te gast. Het is de acteur uit het eerste deel van de film, in vol ornaat en vol wijze raad. Diezelfde acteur verbeeldt de zojuist genoemde Benedetti op iets latere leeftijd, als hij zijn scriptie moet verde-

digen ten overstaan van een groepje professoren. De scriptie behandelt de Toscaanse periode uit het eerste deel van de film. Een van de professoren merkt op: 'Ik vind dat u iets teveel partij trekt voor de Fransen.'

Het ingenieuze gebruik van locaties mag evenmin onvermeld blijven. Zo is het hotel waar de Benedetti's uit 1993 onderweg overnachten hetzelfde pand dat elders in de film fungeert als hoofdwooning van de rijke Benedetti's van een eeuw geleden. In die periode wordt de boerderij uit het eerste deel weer bewoond door het personeel van de familie. En tussen dat personeel zit weer een jongeman die verliefd wordt op een van de Benedetti's. Ook deze liefde wordt wreed verstoord, waarmee de geschiedenis zich herhaalt.

Het mag duidelijk zijn, het verhaal van *Fiorile* is uitsluitend voor het witte doek. Mooi stroperig van samenhang, vol van subtiele verwijzingen. *Fiorile* is echter net geen meesterwerk zoals *Kaos*. Allereerst vanwege de iets te lange duur -twee uur- maar ook vanwege een tweetal scènes die al te nadrukkelijk zijn bedoeld om de kijker tussen de regels te manoeuvreren. Als u ze niet ontdekt, heb ik niks gezegd.

Eugène Baak

Fiorile van Paolo en Vittorio Taviani, nog tot en met 26 januari in filmhuis Lumière.

Agenda

donderdag 20 januari
Fagotvoordracht, Mieke van Dael, Conservatorium, 19.30

Tolerantie t.o.v. pervers gedrag, lezing, Nieuwenhofzaal, 20.00

Barokorkest Bachvereniging, Bach en Telemann, Vrijthoftheater, 20.15

Eentje van ons, toneel, Werkplaats Kruis, Kruis van Bourgondië, 20.30

vrijdag 21 januari
Eugen Onegin, opera, Nationale Opera St. Petersburg, Vrijthoftheater, 20.15

Eentje van ons, toneel, Werkplaats Kruis, Kruis van Bourgondië, 20.30

zaterdag 22 januari
Henri Hermans Concours, piano en zang, Muziekschool Kumulus, 19.30

LSO met Dmitri Alexeev, piano, Prokofjev, Rachmaninov, Paganini, Strawinski, Vrijthoftheater, 20.15

Eentje van ons, toneel, Werkplaats Kruis, Kruis van Bourgondië, 20.30

zondag 23 januari
Muzikaal matinee, Boekhandel Arcadia, 14.30
Henri Hermans Concours, piano en zang, Muziekschool Kumulus, 19.30

maandag 24 januari
Laatste tropische reis van Alexander Tinne, toneel, Toneelgroep Fact, Toneelacademie, 20.30

dinsdag 25 januari
Blokkultconcert, Marjanka Sierewelt, Conservatorium, 19.00

De Groene Vogel, familievoorstelling, RO-theater, Vrijthoftheater, 19.30

Eentje van ons, toneel, Werkplaats Kruis, Kruis van Bourgondië, 20.30

In gesprek, toneel, Toneelgroep De Appel, Toneelacademie, 20.30

woensdag 26 januari
Vioolvoordrachten, studenten Conservatorium, Conservatorium, 18.00

Tolerantie t.o.v. de crimineel, lezing, Nieuwenhofzaal, 20.00

Amati Ensemble, kwintet/octet muziek Schubert, Mozart, Spohr, Vrijthoftheater, 20.15

Eentje van ons, toneel, Werkplaats Kruis, Kruis van Bourgondië, 20.30

Exposities

Ans Lemmens, schilderijen, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a, 9 jan. tot 7 feb. Vr t/m ma 13.00-17.30

Stromenland, beeldende kunst uit Duitsland, België en Nederland, Theater aan het Vrijthof, 12 dec. t/m 22 jan. Ma t/m za 11.00-16.00

Jannel, schilderijen en mixed-media, 27 dec. t/m 7 feb. **Phonse van Daalen**, beelden en **Jocke Overwater**, schilderijen, 23 jan. t/m 20 feb. De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10, Cadier en Keer. Do t/m zo 13.00-17.30

Jaqueline Boblmeyer, **Ulfert Hillers** en **Sigrid Grote**, keramiek, Galerie Lot Duynstee, Hoogbrugstraat 18, t/m 19 feb. Wo t/m vr 13.30-17. Za 11-17

Alex Zeguers, schilderijen, **Ronald Van Den Hove & Maurice Gubbels**, toegepaste fotografie, Galerie Simera Signe, Bogaardenstraat 40B, 22 jan. t/m 26 febr. Di t/m za 13.30-17.30

Speelweek van 20 t/m 26 januari
Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

Fiorile, 20.00

Belle van Zuylen, bebalve ma 24/1, 20.30

The wedding banquet, 22.00

Night on Earth, 23.00 (do, vr, za)

Cinema Palace, Wyckerbrugstraat
Demolition Man, dag. 18.15 en 21.15. Za, zo en wo ook 14.30

Farewell to my concubine, dag. 20.15, bebalve vr en za

A perfect world, vr en za 20.45

Aladdin, dag. 18.00. Za, zo en wo ook 14.45

Sleepless in Seattle, dag. 18.30 en 21.30.

Jurassic Park, za, zo en wo 14.30

Mabi, Kleine Gracht 24A

Heaven & Earth, dag. 20.15. Za, zo en wo ook 14.15

Beethoven the 2nd, dag. 18.30. Za, zo en wo ook 14.30

Little Buddha, dag. 21.00

Aladdin (Engelse versie), dag. 18.30 en 21.15

Aladdin (Ned. versie), za, zo en wo 14.30

Addams Family 2, dag. 18.30 en 21.15

Cine "K", St. Bernardusstraat 13
The house of the spirits, dag. 20.30

Hoog lid

Sláápt de Universitaire InlichtingenDienst wellicht? Een vraag die ik vanmorgen kreeg voorgelegd. Nee, natuurlijk slaapt de UID niet, alleen, de Dienst doet haar werk natuurlijk in het diepste geheim. Gelukkig kan ik, om te bewijzen dat de kerkers van Bou3 nog steeds goed gevuld zijn, een tipje van een wel heel onverkwikkelijke sluier oplichten. Recentelijk heeft het proces tegen de Amerikaanse mevrouw Bobbitt veel aandacht gekregen. U weet wel: vrouw snijdt topje van 's mans piem af, gaat er per automobiel vandoor, en werpt de vleeswaar ergens in het struikgewas. Gelukkig wordt het eikelkje hervonden, en kunstig aangehaaid. Behalve dat dit bizarre verhaal tot allerlei nevenprodukten heeft geleid (zoals het Amerikaanse gezegde 'Er is mij een eikel aangehaaid', of de immense populariteit van hot dogs met veel ketchup) is onbekend gebleven of mevrouw Bobbitt nu wêrkelijk spontaan tot haar messcherpe actie is gekomen, of dat er meer dan dat achter zit. Tenslotte, overwoog een Amerikaanse agent van de University Intelligence Agency, moet het niet zó eenvoudig worden geacht met één soepele beweging de snikkel van een ex-mariniërslijf los te prepareren, de auto te pakken, naar een afgelegen bosje te toeren, en daar de voor eeuwig ontblote scepter te dumpen. Daar moeten jaren van planning en oefening aan vooraf zijn gegaan. De UIA heeft een en ander dus onderzocht, en kwam op het spoor van zich als damesdispuut vermommende radicale feministengangs (RAF). Dag na dag, in ieder vrij moment, oefent de RAF op het onthoofden van het symbool van mannelijkheid. Dames hebben in handtasjes komkommers, rookworsten en winterwortels, evenals vlijmscherpe fileermesjes. Op onbewaakte momenten trekt het ene lid van het team de (winter)peen, waarop het andere lid in een flits het mes trekt en in één doorgaande beweging toeslaat. Van de Bobbitt-casus heeft de RAF in zoverre geleerd dat het vleesje niet langer in de bosjes wordt geworpen, maar in de magnetron (in ieder Amerikaans huis aanwezig). Twee minuten op duizend watt, et voilà! De Nederlandse tak van de RAF had met name met dat laatste deel van de routine een probleem; niet iedereen heeft hier tenslotte een magnetron! De Limburgse afdeling vond een oplossing in de frituurpan. Gebruik van dit hulpmiddel vergt enige extra planning (opwarmen voordat gesneden wordt), maar is wel zo effectief. De Maastrichtse vestiging van de UID heeft nu een geneeskundig damesdispuut in verzekerde bewaring gesteld op verdenking van het beramen van een aanslag op een hooggeplaatst lid van de faculteit. Hoewel de UID geen nader commentaar wenst te geven wordt de naam van een dekaan en kennelijk sexist genoemd. Overigens zal de UID morgen een voorlichtingscampagne starten waarbij mannen gewaarschuwd worden op hun boede te zijn wanneer een vrouw in hun nabijheid de frituurpan klaar zet: 'Je bent een rund als je met frikadellen stunt!'

Eva

Een kunstenaar met een penseel van koeiehaar

Filerende vrouwen op de decoratieafdeling (archief Sphinx, Soc.Hist.Centrum Maastricht)

In 1911 stapte een veertienjarige Charles Eyck (1897-1983) de decoratie-afdeling van de aardewerkfabriek Céramique in Wyck binnen. "Een oneindige zaal die naar terpentijn rook. Op lange tafels zag ik een chaos van telloren, kopjes en kommen in kleurige pyramiden op elkaar gestapeld. Daartussen, rondgebogen, de ruggen der zwijgende aardewerkschilders met hun vaste vlotte vingers het ene na het andere kopje of bordje na het andere beschilderend. Aan zo'n bonte, duizendvoudige chaos van breekbare huishoudelijke artikelen had ik niet gedacht," schreef Eyck later in het tijdschrift De Gemeenschap over zijn eerste werkomgeving. Onder leiding van ontwerper bij de Céramique Jos Tilmans, tevens zijn tekenleraar te Meerssen, beschilderde hij voor 15 cent per dag zijn eerste kommetjes. Dat viel hem, ondanks zijn vele eredijsploma's van de Meerssense tekenschool, niet mee: "Ik moest de motieven met één directe haal op het nog brosse aardewerk (het biscuit) aanbrengen. Het leek simpel maar de kommetjes werden onherkenbaar vuil en ik had handen als een schoorsteenveger." Na een volbrachte fabrieksdag ging Eyck 's avonds naar de tekenschool om zich verder te bekwamen in de schilderkunst. Het was een zware periode voor Charles. "Ik was toen zo mager dat ik me achter mijn kravat kon ontkleden", schrijft hij in zijn memoires. In 1915 werd Eyck uit de ellende bevrijd. Hij ging naar de academie in Rotterdam en drie jaar later mocht hij zich onder leiding van Antoon Derkinderen aan de Amsterdamse academie voorbereiden op de Prix de Rome die hij in 1922 inderdaad won.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Een bekende Limburgse collega van Eyck, de schilder Henri Jonas (1878-1944), begon ook op de 'decor' van de Céramique. Hij hield het er maar drie jaar uit. Daarna ging hij net als zijn vader aan de slag als huisschilder. Tegelijkertijd volgde ook hij schilderlessen aan de avondtekenschool en de zondagschildersschool van de Maastrichtse schilder Robert Graafland. Toen Jonas 39 jaar was wist Graafland hem ervan te overtuigen dat ook hij eigenlijk op de Academie in Amsterdam thuishoorde. Voor Eyck en Jonas is het werk als decorateur een opstapje geweest om verder te komen. Niet alle werknemers van de decor werden natuurlijk 'ontdekt', de meesten bleven hun leven lang aardewerk beschilderen. Dat kon op of onder glazuur. Onder glazuur gebeurde op het poreuze biscuit. Hiervoor was een speciale techniek nodig, de penseelslag, met een penseel van marterhaar of lange haren uit koeie-oren. De afbeelding, meestal een eenvoudig bloemmotief, moest in één keer goed op het zuigende aardewerk komen. Op glazuur schilderde de goudschilder, de hoogste functie binnen de decor. Hij zat in een aparte, stofvrije ruimte. De goudschilder kon meer kleuren, waaronder bladgoud, gebruiken. Het product hoefde namelijk niet meer in de extreem hete oven die voor het glazuur nodig was. Goudschilders hadden niet de vrijheid om mooie decoraties te ontwerpen. De verkoopdirecteuren bepaalden wat er gemaakt werd. De esthetische waarde was onbelangrijk, het product moest gewoon verkopen. Een bekende goudschilder die een vijftigjarige carrière bij de Sphinx van 'pottekeuning' Regout heeft doorlopen, is de Maastrichtenaar Guill Serpenti (1906-1982). In 1920 kwam hij er binnen, aan de hand van zijn vader, Petrus Serpenti, die ontwerper was bij de Sphinx. Ook hij volgde net als Eyck en Jonas 's avonds en op zaterdagmiddag teken- en schildercursussen aan de Patronaatste-

kenschool en vanaf 1926 aan de nieuwe Middelbare Kunstnijverheidsschool (opvolger van het Stadstekeninstituut en voorloper van de Jan van Eyck academie). Heel wat Limburgse kunstenaars waren overigens als leraar aan de Kunstnijverheidsschool verbonden. Serpenti kreeg lessen van kunsthistoricus en kunstenaar Jos A. Postmes, Henri Jonas, ontwerper Edmond Bellefroid, en beeldhouwer Charles Vos.

Serpenti, vanaf 1926 nauw samenwerkend met ontwerper van de Sphinx, Bellefroid (1893-1979), kreeg veel vertrouwen van de directie. Hij mocht een boerenbont decoratie ontwerpen die minder arbeidsintensief zou zijn dan de bestaande, en bovendien flink zou verkopen. Serpenti kwam met 'patroon 15', het overbekende boerenbontmotief dat nu nog steeds, zij het op een ander merk servies, te koop is. Het motief was zo ontworpen dat het op een 'lopende band-manier' opgebracht kon worden. Elke decorateur schilderde maar één stukje van het motief in één kleur, daarna gaf hij het stuk servies door aan de volgende die een steeltje of blaadje in een andere kleur opbracht.

Naast zijn gepriegel op de vierkante centimeter leefde Serpenti zich ook uit op groot doek. Forse en krachtige schilderijen maar ook fijne bloemschilderingen en portretten. Als hij écht geen penseel meer kon zien, zong hij bij de Mastreechter Staar of pakte een pintje in de kroeg. Bij het naderen van zijn dood stelde hij tevreden vast dat hij minstens drie keer geleefd had.

Niet alleen op de decoratie-afdeling werkte belangrijke Limburgse kunstenaars, ook onder de ontwerpers waren zij te vinden. Beeldhouwer Charles Vos maakte veel keramische kunst en Edmond Bellefroid, overigens ook een verdienstelijk schilder, ontwierp van 1929 tot 1950 talloze serviezen voor de Sphinx. Zijn werk was modern, maar vooral praktisch. "Wat heb je aan een theepot met een holle greep die je niet vast kunt houden omdat de hete thee in het hengel gaat zitten?", vertelt hij in het tijdschrift Scheppend Ambacht. Bij het ontwerpen van een nieuw servies begon hij altijd met de koffiepot. De rest van het servies leidde hij daar van af. "Ik dacht altijd aan de holbewoners die ook een inhoudsvat nodig hadden. Een opening om er iets in te gieten, oren om het vast te pakken en al of niet een tuit om de vloeistof er weer uit te schenken waren de enige noodzakelijkheden. Wij hebben nu alleen een fijner soort aardewerk en glazuur voor de hygiëne".

Het ging de ontwerpers en decorateurs aan het hart dat het bedrijf Sphinx-Céramique (gefuseerd in 1958) eind jaren zestig de helse serviesindustrie overboord gooide. De directie moest kiezen tussen failliet gaan en doorgaan met alleen sanitair en tegels. Sommige decorateurs gingen over naar concurrent Villeroy en Boch, maar de meesten, waaronder Serpenti, werden met vervroegd pensioen gestuurd.

Decorateur en schilder Bleeser (1930), die in 1952 in dienst kwam bij Céramique en later met de fusie mee ging naar de Sphinx heeft geen goede herinneringen aan de modernisering. De biscuitschilder, die zich opwerkte tot goudschilder, moest opeens invallen in het magazijn of bij de verfmakerij. "De sfeer werd harder", vertelt hij, "er was geen respect meer voor mensen die echt wat konden. Onze chef zei gewoon dat hij een keiharde materialist was en daar was hij nog trots op ook. Toen de decoratieafdeling werd gesloten liep hij gewoon met z'n poten over de graveursplaten en sjablonen heen."

Chris van der Grinten